

Trampí sobě - o sobě - přímo v první osobě

(otýpka nezávislých pramenů dějin zahraničního trampingu)

Podivná rýmovačka na úvod, leč proklatě pravdivá!

Na rozdíl od dějinopisců píší následující životní příběhy trampové sami (tedy každý ten svůj) tak, jak je skutečně prožívali. Případným dějepiscům exportovaného trampingu předkládám ty nejautentičtější podklady, což zabrání tomu, aby si je (třeba i mimoděk) přibarvili k obrazu svému (což bývá běžné) a riskovali tím případné výtky, že to bylo ve skutečnosti jinak.

Požádal jsem několik zahraničních kamarádů (nevím, zda bych je neurazil, kdybych je nazval vzorkem) o jejich exilově-trampské curriculum vitae položením pěti (pro všechny stejných) orientačních otázek. Nikdo neměl možnost opisovat od jiného, aby se nemohl „opíčit“ a každý si namáhal vlastní myslivnu (tedy alespoň doufám).

Někteří vyhověli mé žádosti obratem, z jiných „to“ lezlo pěkných pár měsíců jako z chlupaté deky (ale přece jen vylezlo), někdo mě odkázal na jiná média, kde je prý toho o něm dost (zřejmě nepochopil smysl autentičnosti), jinému jsem nestál ani po urgenci za odpověď na e-mail. Potřebné výsledky ale jsou. Právě o ně se chci se čtenáři – nejen z řad trampů – podělit. Čekání na další by se mohlo táhnout do nekonečna (tak dlouho tu nebudeme), takže „projekt“ zatím uzavírám osmi ucelenými trampopisy, vybranými z různých světových destinací, dokonce i s dámským zastoupením.

Proč „zatím jen osmi“? Méně je vždy více než nic, čímž chci říci, že vím o dávné existenci podobných nápadů, ale žel se o nich už dlouho jen kecá. Prostě jsem usoudil, že těch osmadvacet stránek zatím stačí! Slůvko „zatím“ napovídá, že jde o „open projekt“, tudíž že o další svědectví jiných z exilového trampství může být „otýpka“ průběžně doplňována. Tento „spis“ (po souhlasu autorů) uzavírám k 1.květnu 2012 s omluvou za chyby v předchozí verzi. Pokud by kdokoliv pokračoval tím směrem (třeba až do formy knihy – včetně fotek), jsem rád, že jsem mu tímto poskytl solidní základ. Na více si pro časovou náročnost už netroufám (jen oháčkování „emigrantštiny“ diakritikou s gramatickými - často i slohovými korekcemi zabere u jedné strany někdy až 2 a půl hodiny, což jsem netušil jen do té doby, než jsem to začal dělat - kdo nevěří, ať to zkusí). Přiznávám ale, že Aleš, Ben a Baron „háčkovali“ sami. U sporných termínů (jinak v cizině, jinak česky), např. visum-vízum, Canada-Kanada, asyl-azyl a pod., je použit soudobý český tvar. Pokud mi ještě něco uteklo, nelyncujte mě prosím! O jedno ale čtenáře, resp. pokračovatele žádám – budete-li tento „základní vývar“ čímkoliv doplňovat, učiňte to ve své kopii s vlastním komentářem (kvůli původnímu znění od autorů).

Slohová cvičení protagonistů jsem seřadil bez upřednostnění - abecedně - dle příjmení autorů, kteří ode mne obdrželi následující (nezáväzně vodící) otázky:

Kdy a kdo Tě dovedl k trampování a s kým jsi jezdil "doma"?

Co Tě katapultovalo za hranice?

Kudy ses potuloval po světě, než ses definitivně usadil (a kde)?

Jak (a s kým) jsi začal trampovat v zahraničí?

Stručný průběh Tvého trampování v zahraničí (až dodnes)?

Popsané osudy jsou si stejně podobné jako odlišné, někdo na jejich vyličení nepotřeboval ani 2 stránky, jiného jsem v širší vyjadřování musel trochu krotit, aby zbylo místo též na další pamětníky. Celkový výsledek ale naprosto splnil má očekávání a jsem přesvědčen, že i pro všechny ostatní to bude zajímavým porovnáním s vlastními trampskými osudy.

S přáním příjemného počtení Vás zdraví

Zdeněk „Prad'our“ Nossberger

Ben (Vašek Chomout) a Lap (Pavek Čapek) - Osada Modrý orel, Německo

K trampování nás vlastně už koncem 50-tých let dovedl Alfí, otec Lapa a Čochtana. Ten nás začal učit první trampské písničky k táboráku a ukázal první akordy na kytaru. On sám hrál velice dobře na mandolínu. V polovině devadesátých let vstoupil do osady a byl členem až do své smrti. Vlastní osadu jsme zakládali až v roce 1962 ve složení: Ben – šerif ze Strašnic, Lap, Din a Čochtan z Jamrtálu – jinak Nuselské údolí -, Zuzka z Podolí, Kiki ze Žižkova a později Pete ze Starého města.

Od samého začátku s námi jezdil Tom z Far Westu a Buttl, který také vstoupil do osady. V srpnu stejného roku jsme objevili v lomech na tak zvané Kanadě hezké místo, které jsme si zabrali jako osadní. Do neveliké skály, která je na jižní straně kempu, jsme vytesali naši domovenku. Ta přežila celé časy a byla celkem dobře k poznání. Začátkem tohoto tisíciletí jsme naši domovenku obnovili a jednou ročně sem jezdíme na osadní vandr.

V září 1962 jsme uskutečnili náš první Potlach v Borovsku na zatopeném lomu, který jsme pro jeho zelenou barvu pokřtili Pepermintka. To jsme již měli trochu větší okruh kamarádů jako Tuláci severu, Miriany, Black diamant, Myšáci, Otroci vzpomínek, Hadi, Stříbrný kříž, Kocouři, Darfor, Vysoká zvěř a jiné. Začalo opravdické ježdění - ať v zimě nebo za deště, a tím se rozšiřoval okruh našich kamarádů, protože za špatného počasí moc t.zv. trampů nejezdilo. Přes zimu to byli Dakoti, Černá kavalerie, Fata morgana, Trapers, Popojedem, Gold west, Štoky, osada 13, Mohawk, Western star, Westward, Hombres, Sergeant, Dixon, Večerka, Netopýři, Psanci, Osamělí vlci, Tuláci lesů, Velký bison, Yukon, Delaware, Toreda, Orlí hnízdo, White stars a mnoho jiných, o jejichž osudech dále nic nevíme.

2

Ze začátku jsme hodně jezdili na Sázavu, ale i do povodí Vltavy, Berounky, Želivky i Kocáby. Pak přišla vojenská služba a ta nás rozházela po celé republice, od Házlova u Aše až po Košice. Po vojenské službě se osada probudila jako Sněhurka z věčného spánku. Byli přijati noví členové a jezdilo se každou sobotu převážně na Brdy.

Poznali jsme ještě více pražských osad, ale i osadu Grédo z Dvora Králové, Tornádo z Plzně, Blanice z Českých Budějovic, Dobrodruh z Kolína, Černá růže z Loun, Černý condor z Jinců, Jižní kříž z Příbrami, Lesní řeka z Hradce Králové.

Konalo se mnoho sportovních soutěží. Mimo jiné: plavání, pořádané osadami Gold west a Údolí, lyžařské závody organizovala osada White stars (nezaměňovat s hudebníky stejného jména), brdskou kopanou zase osada Údolí, ragby pořádala osada Cinglák, hokej osada 13, nohejbal se hrál na osadě Andělka, volejbal na Zlatém údolí, dále Wantulské střelby, Bílý náčelník (osada 13), nohejbalový turnaj „dělala“ osada Netopýr, později se jezdilo i na kolovou do Příšimas.

Jako všichni jsme objevili Slovensko na našich velkých vandrech 1963 a 1966. Podnikli jsme první výlety do světa – tedy zemí tábora míru - Maďarska, Rumunska a Bulharska. Velkou touhou ovšem bylo podívat se dál - na západ a velkým snem ještě dále, až za „velkou louží“. Pak přišlo osudné léto 1968 a Modrý orel se touhou po větších dálkách znovu rozletěl do světa. Ta touha, podívat se dál, tu byla pořád, ale rozhodnutí i za hranicemi zůstat přišlo až roku 1969. Zažili jsme na vlastní kůži brutalitu VB na Karlově náměstí, kam přijel nákladák, odhrnula se plachta a posádka už při seskakování měla pendreky v rukou. To varování, či hlášení z tlampače policejního auta, že bude použito násilí, přišlo až ke konci, když už jsme byli někde mezi stromy a křovím parku. Ohled se nebral na nikoho, i když v tu dobu byly Milada i Růža těhotné. Asi to měli od kusu, hlavně do někoho praštit.

Nejdříve jsme se loučili s Petem, když odjížděl do Vídně a potom dále do Toronta. Po něm jsme se v hotelu Union loučili s Buttlem, který letěl do Kanadského Vancouveru, citátem ze Švejka: „tak po válce u Kalicha“. Další odlétal Din do Paříže, potom dále do Německa do Frankfurtu. Po něm Čochtan do Ameriky, do Denveru. My s Lapem, Růžou a Miladou jsme odcházeli poslední - 20. září 1969 do Frankfurtu - čtrnáct dní před zavřením hranic.

Na vízum do Německa jsme si odstáli frontu, jak dlouhá byla je těžko říci, ale střídavě jsme stáli a seděli bez přestání sedmdesát hodin. Pak obstarání letenek. Na otázku proč let jenom tam, jsme odpověděli, že letenka do Frankfurtu stojí 300Kčs a na zpáteční už nemáme. Zpět se pojedje stopem. Vytoužený den 20. září. My na letiště a tam nám oznámili, že letenky nejsou potvrzeny, takže se nikam neletí. Nastala panika. Co teď. Sloužil jsem na vojně s Jirkou Hodkem a věděl jsem, že pracuje na letišti. Posléze jsem ho opravdu sehnal. Když viděl naše zoufalé obličejy a vyslechl náš problém, vzal letenky, za chvíli přišel s tím, že ho máme následovat. Byl v uniformě, takže všichni, co na to letadlo čekali, dělali místo, my za ním, venku popřál hodně štěstí a ukázal na letadlo. My - jako první v něm, zabrali místa, ostatní cestující již také zabírali místa a pak pohled z okénka ven. Seděli jsme přesně nad křídlem. Ve Frankfurtu pasová kontrola a clo v jednom. Pán v uniformě něco povídá a my s Lapem měli asi nechápavý obličej. Tak povídá „Maté košile?“ „No máme košile.“ „Á kolik maté košile?“ Podívali jsme se s Lapem na sebe a začali počítat s ukázaním na sebe a na kufr „No asi pět košil.“ „Né, né, né košilé... košalka?“ Zavrtěli jsme hlavou, že ne a tak jsme se octli (se 300 doláči, zašitými v manikůře) ve Frankfurtu.

Pete toho po okolí Toronta moc nenatrampoval. Zemřel brzy po autonehodě.

Buttl, ve Vancouveru známý pod jeho jménem David, měl už na začátku 70tých let spojení se Šolimem, Ríšou, Detkou a Bublinou, a asi v roce 1979 založili Stovku – Spojené osady Vancouver. V 80-tých letech přišel Lampa, Tulačka, Fony, a rozšířil se i okruh potlachů na pevnině i na ostrově - u Kamarádů ostrova. V té době také vymyslel Wimpy 1. Světový potlach na Yukonu. Od té doby se celosvětřák opakuje každých pět let. Výjimka byla jen na Australském potlachu 2001- za tři roky.

Čochtan to měl s trempováním v Denveru bez obtíží. Jezdil na trempy s kamarády, kteří také žili v Denveru. Byli z osad Howgh z Teplic, Modrá kotva ze Sokolova, Gold west z Prahy, Fire rock z Prahy a osada Hobo - také z Prahy.

Trempování u nás v Německu začalo pomalu. Narodily se děti a tak jsme jezdili sami. V té době jsme ještě neměli na nikoho v Evropě spojení. Teprve v roce 1982 jsme uspořádali náš první potlach na cizí půdě, na Kopřivě v pohoří Hunsrück. Bylo to na 20-té výročí osady. Od té doby děláme Trampský sraz, či výroční potlach, kde se každoročně jako hlavní soutěž hraje v gorodky. Prostřednictvím Čochtana v Denveru a Heluš ze Švýcarska jsme se dozvěděli adresy kamarádů, kteří zůstali v Evropě a od roku 1983 se začalo jezdit po Německu ke Stuttgartu a pak k Mnichovu za osadou Trapper, za Pedrem z osady Lesáci na Patoc do Itálie, za osadou Mawies, která pořádá v Německu na Kopřivě nyní své potlachy, ve Švýcarsku pořádá kamarád Bidlo memoriál - Malý oheň - na jezeru Lauenen. Potlachy dělají i kamarádi z Zürichu (Versam) , z Bernu (Gasterntal), z Bázlu (Diemtigal). Dále se jezdí na řeku Dubs, v únoru bývá zimní oheň u vesnice Sörenberg. Přišly celosvětové potlachy ve Švýcarsku, Americe, Kanadě a Austrálii a mimo to i občas čundr do místních lesů.

Náš osadní duch - Peterka - to neměl lehké, udržet v těch létech celou osadu pohromadě. Teprve otevřením hranic se mu práce ulehčila a tak jsme již 30. výročí osady slavili dohromady.

Naše potlachy v zahraničí jsme dělali v Německu na Kopřivě až do roku 1989. Pak jsme přešli na řeku Lahn, která je podobná Berounce - na Liščí zátoku. Tam jsme zůstali do roku 1994, než jsme je opět přemístili zpět do českých zemí, přesněji řečeno na Račí potok do Annína na Šumavu. Tady na Šumavě budeme v roce 2012, oslavovat při hře v gorodky 50 let trvání naší osady.

Protože to z Německa není daleko do země odkud pocházíme, jezdíme na různé akce, pořádané kamarády v Čechách, například Utah, Senior club, Údolí oddechu, Údolí děsu, osada Sovy, Štoky, Večerka, Údolí, Zlatý kříž.

Udržujeme spojení mimo jiné se Zlatým orlem, Paběrky a Firwood, kam zaskočíme příležitostně na slezinu.

Myslím, že právě to je to pravé na trampingu - kamkoliv přijedeš, zalomíš palec a jsi mezi svými...

Ben a Lap

Baron (Štěpán Jalovec) - Colorado

K trampování mě asi dovedl trampský zpěv v Hospodě U Tučků na Smíchově a vyprávění táty o cestách krajánka do Vídně, kde si lepili do občanky búra (nebo dvacku?), důkaz pro strážníka, že nejsou zloději, ale jen wagabundi (bankovku měli přilepenou proto, aby ji nemohli utratit).

Určitě mě táhla romantika a pak už kamarádství a krásná příroda. Věřím, že trampování je jakýmsi extra "genem" který každý nemá. Někomu překáží tvrdá zem, či že si večer nemůže dát sprchu, mne naopak okouzlili hvězdy nad hlavou, malý ohníček a jakési božské ticho (a do toho ticha třeba píseň o krásné černooké Malajce). Začalo to v učňáku někdy koncem prvního ročníku, takže asi v patnácti. Mé první čundry nebyly "organizované" - prostě jen tak, jak to vyšlo. Jednou dokonce se známou partou Vyšehradských jezdců. Asi jen těch, co přepadávali na Vyšáku, spíše s kluky právě s tím trampským genem. Kdo ví, třeba to přepadávání bylo jen bolševickou propagandou.

Mou první opravdickou trampskou osadou byla Old Wyoming (hodně příprav, přebarvené manšestráky, vypulírované püllitráky, svíčkou načerněné ešusy, domovenky). Název "old" reprezentoval to naše "stáří" a Wyoming jsme našli na mapě Spojených států jako poslední. Znělo to opravdu romanticky. Byli jsme čtyři, kamarád už od první třídy Jirka Hojer (přezdíval jsem ho Syránem - podle ušlechtilého velkého nosu), Jirka Sochůrek (přezdívka Sony - pro jeho kulatý obličej a zlaté vlasy, Fery (toho jsem neznal, byl od kluků z učení) a Baron toť já - dříve cikán, teď baron cikánský.

Jeden z prvních úspěšných "vandru" směřoval na Hlásku u Senohrab, byl jsem pyšný na ranní jinovatku kolem nás na trávě a my přespali pouze v dekáčích celou noc. Pak focení - všichni jako jeden muž - v černém, moc nám to slušelo. Následující mou osadou, byla osada Hobo - více pod osadami na <http://domov-trampu.home.comcast.net/> Důvodem odchodu bylo nepochybně "osvobození" Sovětskou armádou a ostatními bratrskými národy v r. 1968, kdy mohl přes hranice každý. Sny o cestování po světě jsem měl již za ranného mládí. O Vítězném Únoru mi byly čtyři roky a rodiče doma denně probírali kam odjedem, jestli do Austrálie, nebo jen do Anglie. Máma chtěla odjet, táta miloval Prahu a neznal cizí jazyky (na rozdíl od mámy, která jich ovládala asi sedm). Já zpíval v Dětském rozhlasovém sboru: "až já budu za hranicí" salátu ti dám dám dám, plnou nůši na mou duši ti ho ti ho nařezám ti ho nařezám... sbormistr doktor Hába nás ale neudal. Touha po světě mě hnala ven už v sedmnácti (před vojnu a před "dočasným" pobytem ruských osvoboditelů). Tenkrát Rex z Delawaru, Pyskatá Jájina, Miky (brácha Meryny-kuřete) a já (s přezdívkou Baron) jsme vyrazili do Tater s cílem, dostat se s mou znalostí polštiny nepozorovaně do Krakova, kde své příbuzné požádám o pomoc abych se dostal k moři. Pak odplout s nějakým rybářem a požádat o azyl ve Švédsku. Chytli nás pár kroků za čarou, říkám "kluci mlčte, já to všechno vyřídím." Polskému policajtovi v civilu jsem polsky tvrdil, že bydlíme v hotelu v Zakopaném a jsme z Krakova. Odvezl nás k tomu hotelu, že s námi půjde dovnitř. Tam jsem přiznal, že jsme z Prahy, jen jsme se chtěli podívat do Zakopaného, kde já byl s máti minulý rok. Rok 1961- přátelský vztah s Poláky a my sedíme ve vězení z patnáctého století 3 dny bez jídla (nebyli jsme odsouzeni, čímž ani ve stavu vězňů, proto žádné jídlo). Pak nás eskortovali do slovenského Popradu, i tam bez jídla, ale za své jsme mohli požádat policajty, aby nám něco přinesli. Pokuta (stovku za každého) a mohli jsme odejít. Já měl jen stovku, Miki nic.

Rex nechtěl půjčit, že by pak nevystačil. Směl jsem zatelefonovat máti, o zaslání další stovky, jenže než po týdnů přišla, prožrali jsme tu původní. Nakonec slevili na padesát za každého a po týdnů jsme byli propuštěni s trvalým cejchem "NEVYDÁVAT CESTOVNÍ PAS".

I druhý útěk málem ztroskotal. Broňa mi tenkrát (už z New Yorku) dopisem připomněl slib celé party nad ohněm v Hovězím u Vsetína, že utečeme, tak co já ještě stále dělám v Praze. Šroubky v šimpánu levé nohy ze správký otevřené fraktury jsem chtěl v Praze zanechat, takže se můj výšlap do světa uskutečnil až v září 1969, přestože jsem původně chtěl stihnout první trampskou slezinu (1.srpna 1969), sezvanou Kennedym z T.O. Tuláků Severu k soše Svobody (kde se jich sešlo asi sedm včetně "Westmana" který mi také poslal zvací dopis do Vídně od nějakého Jalovce - našel ho v telefonním seznamu).

Po lágru utečenců v Zindorf jsem se rozjel do Frankfurtu n/M, kde jsem přesvědčil pár kamarádů z okolí Sokolova kteří se mnou byli v lágru, že uděláme bluegrass kapelu a budeme s ní jezdit po Německu. Kluci to vzali vážně, ale já byl lempl na cvičení a tak kluci měli kapelu a já jezdil sólo po Evropě s usárnou.

Hrával jsem ve Frankfurtu v ještě dnes existující hospodě s názvem Balalajka, zajímavý to "pajzl" (mladí studenti a sólo kytaristi, někdy malá kapela). Čerstvý emigrant si najednou začal vzpomínat na ruské častušky, i když od rusáků přímo uprchl. Němcům se líbily i naše trampské parodie jako "car Nikolajevič dal vypsát manifest"... znělo to rusky a mělo to dobrý rytmus, snažil jsem se hrát i španělské písně zkomolenou češtinou. Úspěch tenkrát znamenal lahvové pivo na stůl a někdy i sýrový sendvič, no přepych.

S kamarádem Pavlem Rychtrem jsme koupili VW z r. 1955 za pouhých 450 DM já ho trochu opravil a vzájemně jsme si ho půjčovali. Projezdil jsem s ním celou severní Evropu a na jih jsem se s ním dostal až do bella Napoli (jak psal tuším Napoleon, nebo to byl Caesar - vidět Neapol a zemřít). Takového bordelu jsem neviděl po celé Itálii, asi proto to umírání po spatření Neapole. Mimo Vídně nás Čechy měli rádi po celé Evropě, každý se snažil pomoci, každý byl trpělivý s naší neznalostí řeči. Bylo to neuvěřitelně krásné.

Ve Frankfurtu na Americké ambasádě jsem si podal žádost o emigraci do USA. Za louží už bylo mnoho kamarádů, kteří vyrazili hned po srpnu 1968 - Broňa, Westman, ba i Davson - to vše z naší osady (kdybych jmenoval všechny, co jsem znal z Bráníku, byl by to telefonní seznam) - odhad uprchlíků z roku 68 a 69 je cca kolem půl miliónu. Pracovní vízum s možností stálého pobytu jsem dostal za 14 měsíců. Tenkrát se za nás zaručovala česká charita v New Yorku, letěl jsem tedy nejdřív do New Yorku a pak ke známému do Philadelphie (zvládnutí angličtiny by s kluky v New Yorku moc rychle nešlo). Ve Philadelphii jsem se za půl roku oženil s příjemnou Američankou, se kterou jsme cestovali po Státech, od východního pobřeží na pacifické, opačně než zpívá Pete Seeger "Ta zem je má zem, ta zem je tvá zem od Californie po New York Island".

Tato cesta byla též cestou svatební a trvala 64 dní. První opravdickou zastávkou byly Niagarské vodopády, zazpíval jsem jim Teskně hučí Niagara, přeskočil plot a málem jsem do nich spadl. Niagara není tak dobře z Americké strany vidět a já jako novopečený emigrant jsem nesměl na kanadskou stranu, neměl jsem „zelenou kartu“, nezbývalo tedy nic jiného, než za dvouhodinový plat automechanika si najmout helikoptéru i s pilotem a podívat se na Niagaru shora, někdy se asi vyplatí když něco nesmíš.

Projeli jsme 11,758 mil. Utratili jsme \$148.00 za benzín a \$40 za koupi a vyvolání filmů (psal se rok 1971). Naším prvním cíleným místem byl Denver - hlavní město státu Colorado, kde v té době bydlelo pár českých trampíků, a tak s Jardou (Westmenem), Flinkem z osady Fire-rock a dalšími kamarády, jsme vyjeli až do Four corners, Jihozápadního rohu Colorada, prohlédli si indiánské cetky, které se tam prodávaly, obdivovali staré adobe domy, viděl jsem nejvýše položený most Royal Gorge přes Arkansas river, jehož pohled jsem měl doma za sklem někdy z konce 20tých let. Pak křížem-krážem po celé Americe a přes Atlantic City a New Jersey zpět do Philadelphie. Docela záhul na jednu svatební cestu, ale měl jsem už ideu,

kde se chci v těch USA usadit. Gloria pak zase viděla jak se dá trampovat českým způsobem tam, kde to vlastně mělo všechno začít a my se jen opičit. Prostě romantika na scestí, jak říkal komentátor jednoho týdeníku v šedesátém druhém roce, když komentoval záběr mne, stojícího u vlaku na Bráníku. "Tomuto chlapci už ujel vlak života". Jo, kde je asi soudruha konec.

Trampové, co emigrovali do Států a znali se, přesídlili po vzájemné domluvě (já právě z té Philadelphie) do Denveru (úpatí Rocky Mountains, kde je nádherná příroda, slunce tu svítí 300 dní v roce a populace Denveru je počtem podobná Praze). Bylo nás asi čtyřicet (už rodin) a tak se v roce 1973 konal první Coloradský potlach. S nápadem přišel Zoltán s Jirkou, zvaným Tarzan z T.O. Howgh a zanedlouho jsme založili STO Colorado (více na <http://domov-trampu.home.comcast.net/~domov-trampu/Osady/STOColorado/STO1.htm>)

Po jedenačtyřiceti letech je trampování v USA i po celé Jihovýchodní Asii minimálně na knihu, ne na jednu nebo dvě stránky, ale předem se omlouvám, že bych se mohl zdát upovídáný. Po přestěhování do Denveru jsme našli místo na sleziny u jezera zvaného Sloans a na víkendy jezdili do hor. Těch výše uvedených 40 rodin se dělilo podle zájmů, existovali mezi námi i "Nedělkáři" - ti už do lesů pouze na vycházku a pouze v neděli. Byli mezi námi také Lovci (divoké zvěře).

Zimní brigáda, jak si říkala parta se kterou jsem jezdil já, jezdila i v létě, podle map jsme tak zvané explorovali - hledali staré zlatokopecké cesty. Ne sice pěšky (jak se na trampa sluší), ale ve svých Jeepech. Cesty to značně poškozené končily obyčejně u nějakého opuštěného dolu, většinou zlatého, nebo v městečku duchů což samozřejmě byly spíš malé vesnice. Bylo to nádherné, o víkendech jsme žili v pravých kovbojkách a k tomu nám vyhrával z kazetáku v mém Jeepu Honza Vyčítal a Greenhorns. Pro dokreslení představ - můj Jeep měl sundané dveře a sklopené přední sklo, takže si člověk připadal jako v křesle s volantem, které se pomalu drápe po skoro-sjízdne džípce (cestě do hor).

S nápady kam jet, přicházel převážně (dnes už zesnulý) Jarda Hauner, zvaný Westmen nebo také Pohádka. Vlastnil mapy snad všech osad duchů a Pohádka proto, že uměl tak nádherně popsat krajinu kam se s Jeepy vydrápem, že jsme se nedočkavě, ba i riskantně drápali do výšin Jeepům neznámým, v mnoha případech i nepřístupným. Někteří kamarádi, kteří si s námi tyto divoké "džípky" vyzkoušeli, pak raději přesedlali na koně, nebo jen tak s udicí k vodě. Mnozí volili kratší výlety, stávalo se totiž, že jsme jeli i pět hodin autem na víkendový výlet někdy 350 mil, cca 560 km, podobně jako jezdit z Prahy do Bratislavy na čundr. Na jednom společném koňském výletu (s usárnami jako bandalír) jsme si založili Spojené Trampské Osady Colorado. Později až v roce 1992 jsme si namalovali domovenky, kde ve woodcraftu středem domovenky a také pozornosti byla Československá vlajka, asi proto, že jsem chtěl ukázat světu naše Češství.

V Rockies je neskutečné množství "off road" džíp-cest, které se převážně šinou po hřebenech v přibližně 14.000 stopách nad mořem, tedy ve výškách kolem 4,666 metrů.

Trampování po Státech i Coloradu bylo nedostatečné pro romantika na "scestí" jakým jsem byl já, a tak když se naskytla příležitost v roce 1976, kdy po dohodě na coloradském potlachu v roce 75 s Lilkou, Pytlem a Bublinou jet další rok až na nejjižnější cíp Jižní Ameriky Terra del Fuego, jsem nakonec sám a s tornou jel kolem jihovýchodní Asie. Někteří tvrdí, že to nebylo trampování, neměl jsem usárnu, ale krosnu jménem Jansport, spal jsem kde se dalo převážně po JH (hostelech pro mladé) a vařil si v kuchyňkách. Nebyl tedy každý večer u ohýnku s ešusem, projel jsem Tahiti, Nový Zéland, Austrálii křížem krážem, byl jsem v Indonézii na ostrově Bali ale i na Jávě a Sumatře, v Malajsku, Thajsku, Hong Kongu, stavil jsem se v Jižní Korei, trávil přes měsíc v Japonsku, zastavil se na Hawaii kam po týdnu přiletěla ze Států má čtyřletá dcera s maminkou a s nimi pak zpět do Denveru. Pro mne devítiměsíční čundr i když jsem nebalil usárnu ale kletru. Přiznám se, že po devíti měsících po celé jihovýchodní Asii i kdybych měl kufr, nebo lodní pytel, už mne nebavilo

skoro každý den balit a jet o kousek dál - i kytara se stala těžkou.

Trampování po Brdech, nebo Hřensku, případně Slovenském ráji bylo nádherné, je i možné, kdybych měl tu možnost, se po pěti letech vrátit ze světa, že bych se vrátil, ale každý z nás byl odsouzen za nezakonné opuštění republiky k 18 měsícům žaláře a to nás drželo v zahraničí. Možná jednoho dne to ti, co zůstali doma z různých důvodů pochopí. Třeba i pochopí, že pro mnohé z nás v zahraničí se Česká kotlina stala strašně malou a abychom mohli dýchat jsme museli mít větší prostor. Je také pravdou, že pro mnohé uprchlíky byla emigrace pouhou davovou psychózou, prostě utekli všichni kamarádi, co tu budu dělat já. Je odhadováno, že od 21. srpna 1968 do září 1969 kdy byly hranice opět zavřeny, protizákonně opustilo Československou republiku půl miliónu obyvatel. Je také dosti možné, že část těchto uprchlíků byla vyslána Komunistickou stranou Československa. Přece jen po našem odchodu se komunistům vládlo lépe, měli opět prázdné bytové jednotky, které posléze mohli rozdávat třeba "majitelům pronajatého bytu" - tedy pomocným STBákům.

Tramping ve světě - mezi námi, kteří jsme trampovali doma - se vytvářel podle míst usazení i podle místního počasí. Ti, co se usadili tam kde často prší, mají stany přikryté plachtou, aby stan zůstal suchý. Někde se nedá spát jen tak pod širákem, protože tam mají moc hadů a štírů. Jinde, jako třeba na Novém Zélandě, nemají ani jedovaté hady ani štíry, nebo pavouky. V Austrálii i když prakticky mluvíme o rozloze Evropy, mají jak jedovaté hady, tak štíry, ba i zvěř, která se nebojí, ale otravuje. Takový wombat je ochoten se svými druhy vám pro kousek žvance roztrhat krosnu, opossum vám vleze do spacáku, kukabara (Australský ledňáček) vás svým ježibabským křikem vystraší tak, že se ve vás krve nedořežou, a klokan vás může pořádně zkopat.

V Coloradu máme zvěř která se bojí, černý medvěd před vámi uteče, hnědých moc nemáme a grizzly jen pár, srnec s velkýma ušima jen na vás blbě koukne, jelen i laně raději utečou. Kojot bude výt z dálky, pumu když uvidíte může být pozdě a jediný pták na rozdíl od Austrálie nebo Evropy, který křičí, je vrána obecná. Chřestýš, kterých je zde hodně, nebo had korálový kterých je málo a který vypadá jako navlečené korále a je prudce jedovatý, před křikem nebo dupáním uteče. Divokého krocana uvidíte pouze když se budete chovat velice tiše, ovšem to se na rozdíl od Českých lesů nedoporučuje, hlasitostí upozorníte zvěř, aby se vám vyhla a tím neměla důvod vás napadnout.

Proběhl již v pořadí osmý Celosvětový potlach. S nápadem přišel dnes už zesnulý Wimpy. Pokud by si někdo představoval Celosvět'ák jako potlach v Čechách, byl by překvapen, na Celosvět'ák se člověk jinak nedostane než autem, případně lodí nebo letadlem, ne tedy jen místní lokálkou. Dnes už na Celosvět'áku nevidíme ani moc omladiny, spíš to vypadá jako Jamboree domova důchodců, je krásné že v průměrném věku 70 let jsme schopni ještě spát v divočině, mnozí z nás už sice jen v pojízdné kuchyni s molitanovou postelí, ale v divočině. Ještě stále zpíváme písni o krásné Hawaii a vůbec nám nevadí, že jak v písni se zpívá "září jižní kříž" tam nezáří Jižní kříž, nevadí nám, že Malajka je sice černooká, ale málokdy ji láme krása divoká, ba i nám nevadí že jako Letokruhy na kanadských sosnách se trampové k ohni vejdou, na pár Celosvět'ákách se k ohni nevešli, těžko totiž je vměstnat tisíc trampat k jednomu ohni, holt to není Lucerna, ale jak se dál zpívá, "pro trampa je malej celej svět". Ještě bych si rád vyzkoušel mnoho krásných výletů, snažím se o to každou sobotu, ve světě je tolik krás, že není možné v jednom životě všechny navštívit.

Dej nám pán Bůh ještě mnoho let, abychom ty krásy světa mohli spatřit.

Baron

Buchta (Franta Kadlec) - Austrálie

Je těžké si teď - po tolika letech vzpomenout, co mě vlastně přivedlo k trempování. Byla to snad touha po dobrodružství. Narodil jsem se v Praze a tak to také možná byl ten pocit volnosti, kterou mi jako měšťskému klukovi poskytovaly jihočeské lesy. Ale určitě to bylo tím, že jsem se naučil číst. Školní prázdniny jsem trávil v Jižních Čechách, kde jsem pendloval mezi dvěma vesnicemi - Bukovou a Olešnicí, nedaleko rakouské hranice, kde jsem měl dědu a babičky. Bukovský děda byl mou věčnou inspirací a příkladem. Chalupa byla těsně u lesa, k rybníku co by kamenem dohodil. Chodili jsme spolu do lesa na čekanou či jen tak na šoulačku. Nebyla to jen zábava, chodili jsme spolu pracovat, kácet dřevo, dělat metry na zimu a nejvíce jsem se těšil na vyhazování pařezů do vzduchu starými německými granáty, protože jsem si směl zatáhnout za šňůrku. Bohužel - Olešnický děda zahynul v první světové válce, takže o něm vlastně nic nevím. Teta se strejdu se starali o hospodářství, neboť to byli kulaci a měli se co ohánět aby se užívali a splnili kontingent. Měli ale na půdě velikou truhlu, plnou zajímavého čtení. Byly tam staré vesnické, vojenské, Kulíkovy a Vilímkovy kalendáře od roku 1900. Ale také plno zajímavostí pro kluka, jako Rodokapsy, Rozruchy, Tom Sharkovky, Cliftonky, knihy Karla Maye, Biglesovky, cowboyky od Zane Graye a mnoho jiných včetně Večerů pod lampou a Červené knihovny, což se zase líbilo mé sestřenci. Četl jsem to po večerech a přes den jsem si hrál na to, co jsem zrovna četl. Mnohdy jsem chodil spávat jen tak sám od sebe do stodoly či stavěl stan, jehož kostrou byl trakař s přetaženou plachtou, i přes radikální protesty mé babičky. Dalo by se říci snílek. Měl jsem také o hodně staršího bratrance, který mě zásobil vázanými Junáky, Vpředy, Foglarovkami - mnohem zajímavějším čtením, nežli byli Čuk a Gek či Timur a jeho komanda. V Praze jsme bydleli v Holešovicích, mezi přístavem a Trojským mostem. Byla to úžasná pozice pro kluka jako já. Od Libeňského ostrova ke Stromovce a Troji se dala popustit uzda snění a obrazotvornosti. Měl jsem velice dobré kamarády. Jirka bydlel přímo v přístavu ve veřejných skladištích, takže jsme měli nějaký čas k dispozici starý bunkr (kulometné hnízdo), který byl u vjezdu do přístavu. Tak jsme s několika kamarády založili klub, něco jako Rychlé Šípy. Bohužel bunkr nám nevydržel do nekonečna. Dnes si nevzpomínám zdali ho uzamkli či nám dali sprosté kopačky. Klub se částečně rozpadl, ale díky kamarádu Ivanovi jsme se přesunuli na vodu. Jeho otec, starý šífák, měl na starosti staré dřevěné šífy, kotvící před vjezdem do přístavu, většinou prázdné, ve kterých se na podzim skladovala bulharská jablka. K tomu byla i velká ohrada, plná beden a různého harampádí. Na šífu jsme měli svou kajutu se čtyřmi palandami, skříňkou, stolečkem a malými kamny. K dispozici byla i pramička, se kterou jsme brázdili vltavskou vodu od Trojského mostu po Libeňský. Byla to krásná doba na kterou rád vzpomínám. Bylo odtud jen kousek do Troje na skalky a starý lom. Skály jsme měli pojmenované podle obtížnosti výstupu, jako Stezka Smrti a podobně. Pevně věřím, že kdyby o tom, co jsme prožívali, věděli naši rodiče, tak nás už na ulici nepustili. Staré Holešovice byly našimi prvními Stínadly. Škola, do které jsme chodili, měla honosný název 8. jedenáctiletá střední škola v Praze 7, ovšem původní název byl Masarykova a všichni ji nazývali Masaryčkou. Tato škola měla také proslulý turistický oddíl, který jsem krátce navštěvoval, vedený panem Nebeským. Byl veden ve starém skautském duchu, ale stále to nebylo to, o čem jsem snil. Oči se mi otevřely, až když jsem byl jednou v létě poslán na tři neděle do dětského stanového tábora v Choceradech na Sázavě. Myslím, že mi bylo asi tak 12 let. Moc velká zábava tam nebyla, vše organizované a zaměřené pro pionýry. První sobota vše jaksi napravila. Podle řeky okolo tábora procházely malé party podivně oblečených lidiček s ranci na zádech, a občas nesoucí kytary. Na nohou püllitráky, kostkaté košile, jíní v maskáčích či zbytcích různých uniforem. Záviděl jsem jim. Večer jsem utekl z tábora tam, kde se rozhořovaly ohýnky táboráků. Plížil jsem se se do blízkosti jednoho campu a z křoví jsem pozoroval co dělají. Poslouchal jsem jejich písničky a bál se pohnout, abych se

neprozradil. V pozdní noci jsem se vrátil zpět do tábora a nežli jsem usnul, tak padlo rozhodnutí. To byla ta volnost a romantika o které jsem vždy snil. Chci být jako oni, chci se stát trampem. Nežli skončil tábor, navštívil jsem stejným způsobem vícero táboráků a přemýšlel jsem, jak bych se stal tím trampem, ale nic mě nenapadlo. Po návratu domů vše zapadlo do starých kolejí, ale myšlenka stále zůstávala. V tu dobu se náš klub začal rozpadat, zůstávali jsme stále dobrými kamarády, ale naše zájmy se začaly rozcházet. V tu dobu k nám do školy začal chodit můj nový kamarád Eda. Jeho rodiče měli chatu ve Staré Huti u Dobříše a jelikož Eda byl jedináček, tak mě začali brát s sebou. Netrvalo dlouho a už jsme s Edou kuli plány jak bychom mohli vyjet sami ven. Rodičům jsem zalhal, že jedeme na chatu, a vyjeli jsme ven. Jedinou naší výbavou byly tepláky na převlečení. Moje maminka mi dala buchty, které se u nás pravidelně pekly. První samostatný vandr byl do Skochovic, tam totiž dosahovala naše kapesní movitost. Na to, že se dá jezdit vlakem na černo a hrát si na hoboese, jsem přišel až mnohem později. Měli jsme táborák, pojedli buchty, popili vody ze strouhy, a nemajíce deky, tak jsme se na noc převlékli do tepláků a choulili se okolo ohýnku. První noc pod širákem. To byl náš křest, stali jsme se trampy. Pak už to šlo celkem rychle. Chytil jsem se party kluků co se scházeli v Uranii, byli starší, měli již před vojnu, ale byl jsem jimi jaksi tolerován. Nejezdili pravidelně, míchali to s tancováním či návštěvou fotbalu a hospody. Dnes, když na to vzpomínám, tak to ani nebyli žádní trempové. Doma jsem se stále musel vymlouvat na ježdění do chaty. Jezdilo se více-méně do hospody a kde se dalo, tam se udělala můra. Já jim prakticky dělal jakéhosi sluhu, dělal oheň, nosil pivo, otevíral konzervy. Přesto však jsem jim byl vděčen za to, že mě vzali mezi sebe. Většina z nich šla na vojnu a parta se kompletně rozpadla. Mně skončila povinná školní docházka a nastala doba učení v ČKD Sokolovo. Hned ze začátku školy jsem se stal členem turistického oddílu, který nebyl nijak tvrdě organizován a měl okolo deseti členů včetně pár kluků z Čeňkova u Plzně. Byla tam dobrá parta a dost legrace. Jezdili jsme většinou na Kokořínsko, lezli po skalách a co-by 15letí muži jsme zašli i do hospůdky. Bohužel po pár měsících byl oddíl zrušen a vše se rozpadlo. Zůstal jsem sám s kamarádem Čendou ze Žižkova. Vyjížděli jsme celkem pravidelně, a když jsme nikam nejeli, objevovali a prozkoumávali jsme pražské hospůdky. I když jsme se tvářili mužně, ne všude nám načepovali pivo. Nakonec jsme zůstali věrni dvěma hospůdkám na Starém Městě. Výčep v Tiskárně, do kterého se chodilo dvorem domu, a naše nejoblíbenější v Karlově ulici, kterou jsme nazývali U Matky Rathouské, přímo naproti průchodu, kterému se říkalo Železná Vrata, a vedl směrem ke Šmelhauzům. Jednoho deštivého dne jsem měl schůzku s Čendou a hospoda byla z nějakého důvodu zavřena. Čenda nešel a tak jsem se schoval před deštěm v průchodě. Po chvíli přišlo asi pět kluků - zhruba mého stáří, aby se také schovali před deštěm. Nebyli to zrovna trempové, ale učedníci z tiskařského podniku Svoboda a říkali, že jedou na Smíchov, kde se podle nich schází fajn parta. Bylo to na Kampě v hospodě Na bělidle. Tam jsem poznal osadu, která se tehdy nazývala Stará Kobra. Podle toho, kde se smělo a nesmělo hrát na kytary, jsme vystřídali vícero výčepů, z nichž nám nejdéle vydržela hospůdka "U Vlasy". Hrál se, zpívalo, a tak jsem se těšil na další sleziny. Během několika vandrů jsem s nimi splynul, jako bych byl rodilý Smíchovan. Když bylo hezké počasí, tak se sleziny konaly i v Kinského sadech u starého dřevěného kostelíku, převezeného odněkud od Medvedovců na Ukrajině pro národopisné muzeum. Jezdilo se pravidelně ven. I když sheriff Pedrák a základ party Pete, Baron, Jindra, Hary, Beny, byli o pár let starší - již před vojnu, nikdy se k nám mladším nechovali nadřazeně, proto asi v té partě bylo hodně nás, mladších. Petes, Vyžírka, Dlouhej Jim, Pišta, Pašák a další. V tu dobu se k nám přidaly další menší osady - myslím z Košíř, Westmeni, Kola a Žlutý Květ. Osada se rozrostla o mnoho členů a přejmenovala se na "OLD WEST". Jezdilo se většinou na Brdy a na Berounku. Měli jsme hezké místo na Voznici, které jsem nazval "Lágr velkého vozu", nedaleko od Packarda a Hřebenovky. Tato idylka trvala až do nástupu vojenské služby sheriffa Pedráka a našich starších kamarádů. My, mladší osiřelci

jsme se rozhodli, že nebudeme volit jiného sheriffa, ale že budeme čekat na jeho návrat, řídicí se mottem: vandrák projde celý svět. V tu dobu jsme splynuli s našimi kamarády z osady “GOLD WEST”, kteří se scházeli “U BOUČKU” na Vinohradech. Dodnes si myslím, že to v tu dobu byla jedna z největších osad v Praze. V paměti mi utkvělo mnoho jmen dobrých kamarádů. Sheriffem byl Zrzavý Tonda, Cvrček, Petan, Rudi, Haubert, Velký a Malý Mike, Kytka, Petr Fotograf, Miša, Kapr, Pina, Hrobník, Papan, Nikos, Žabák, Joe, Hans, Robin, Meky a samozřejmě mí nejbližší kamarádi Petes, Vyžírka, Jimik, Jim, Kolman, Puberták. Nechyběla ani děvčata Julina, Evice, Merina, Baba, Hanka, Aneta a samozřejmě Buchtice. Nesmím zapomenout na dva dobré kamarády Redáka a Bejbinu z Berouna. Překvapením bylo, když jsme asi po 40 letech přijeli do Čech. Tomáš, bratr Buchtice nás hned z letiště odvezl na slezinu “Kamarádů Staré Řeky” do Dobříva, kde jsem se dal do řeči se stejně šedivým neznámým starcem, se kterým jsme měli jaksi neuvěřitelně společné vzpomínky. Vyklubal se z něho Redák, dnes zvaný Rafíka, sheriff “Kamarádů Staré Řeky”. Bylo ale i mnoho těch, kteří mezi nás přišli pouze na krátký čas na to, aby zanechali hlubokou stopu v mých vzpomínkách. Jezdilo se pravidelně nejen v létě, ale i v zimě kdy nádražní nástupiště - až na těch pár věrných trempů - strašila prázdnotou. Brdské seníky byly naše i když se nám lesníci snažili namluvit, že to není pravda. Čas běžel a náš starý sheriff Pedrák se vrátil z vojny. Pro nás - osadní sirotky přišlo veliké zklamání. Jak staré pořekadlo praví, “kam čert nemůže, tam babu nastrčí”, odešel od nás po pár vandrech se svou láskou Janičkou neznámo kam. Nezanechalo to na nás trvalé následky. Pro osadu jakoby neexistovaly vzdálenosti. Lístky na vlak byly pod naši důstojnost, Střela, Křivoklátsko, Jinecké vojenské prostory, Doubravka, Tatry, Slovenský Ráj, Malá a Velká Fatra. Brdy však zůstávaly naší domovinou, kam jsme se vždy rádi vraceli. To už se ale přiblížil čas mého odchodu na vojnu. Osada se se mnou loučila na Wilsoňáku za zvuků kytar. Vidím to jako kdyby se to stalo včera. Vlak na Bratislavu se rozjížděl za burácivého zpěvu: sbohem děvče nashledanou musím odejít, trubky hlas už volá nás... peron se zmenšoval a Buchtice mávala na rozloučenou.

Vojna jako řemen, ale s kamarády jsme zůstávali neustále ve styku. Že tramp všude kamarády má, jsem se přesvědčil velmi brzo. Bylo nás tam pár vandráků a když se po pár dnech přijímače přihnal Rudi, který sloužil nedaleko, vše se zdálo hned veselejší. Vojna skončila a nastal radostný návrat do civilu. Moji nejbližší kamarádi byli ještě na vojně a vše se jaksi změnilo. O mnoha kamarádech jsme už neslyšeli, ale zůstal základ party včetně Kolmana, který nemusel na vojnu. Tak jsme se s Buchticí skamarádili s Hrochem a Rybou, který bydlel nedaleko. Znovu se objevil Ríša a jezdilo se dál.

Psal se rok 1965 a my se s Buchticí konečně vzali. Svatba byla v Dobřívě, kam se sjelo množství starých kamarádů, včetně všech vojáků, kterým jsme poslali potvrzení, že budou našimi svědky. Dlouhý Jim dokonce přijel stopem až z Kežmaroku, kde byli v tu dobu na střelbách. Po jejich návratu naše řady zase zhoustly. Petes, Vyžírka, Cvrček, Robin, Meky, Miša, Žabák, Malý Ládík s Hankou, Jim, Tery, Kolman, Baba, Haubert byli těmi nejbližšími. Rok 1968 byl dalším mezníkem naší party. Jako první zmizeli Miša a Rudi a pak následovali další - Petes, Dlouhý Jim, Dědek, Kolman, Jim Shindl, Meky. Jako poslední jsme zmizeli my s Buchticí a miminkem na ruce. Většina party skončila v Kanadě a USA, kam jsme chtěli i my. Bohužel nastávala zima a život v lágru nebyl nic pro miminko. Tak jsme změnili rozhodnutí a odjeli do Austrálie, kde jsme věděli, že je Kolman, Jim a Meky. Osud nás zanesl do Newcastle stát NSW. Neměli jsme adresy a tak jsme se snažili navázat kontakt přes různé spolky a inzeráty v novinách. Naše radost neznala mezí, když jednoho dne zazvonil telefon a na drátě byl Kolman, jak jsme zjistili - náš nejbližší soused, žijící v Sydney asi 150 kilometrů od nás. Pak už bylo vše lehčí. Měli jsme adresy na kluky. V Sydney byla většina osady Údolí včetně Toma, Kolmana, Vency, Rákosky a parta Brňáků. Prostě to byla krásná parta, o jaké jsme ani nesnili. Sleziny bývaly u Franty Copa, sice pro nás poněkud z ruky, ale jak jsme

mohli, tak jsme tam jeli. Vše pokračovalo tak, jak jsme byli zvyklí. Osada Údolí uspořádala první Australský potlach v Modrých Horách. V Melbourne také velká parta, a už to bylo jako doma. Každý rok na Velikonoce pořádáme střídavě potlach. Jednou Sydney, jednou Melbourne, vždy tak nějak na půl cesty, aby to nebylo pro nikoho tak daleko. Vždyť kluci z Adelaide to mají okolo 1200 kilometrů. Vznikaly i osady, jako Šárka, Tramptarie, Pohoda. Díky straně Zelených farmáři nesměli na jaře vypalovat suchou trávu, a když po pár letech přišly lesní požáry, tak naše osady lehly popelem. Začali jsme také vydávat tramský občasník Kamarád. Prvními vydavateli byli Kolmani a když se odstěhovali na farmu, převzali jsme vydávání my s Buchticí. S přibývajícímí léty a blížící se 70-tkou jsme Kamaráda pak předali mladším do Melbourne. Austrálie byla také nositelkou 2. celosvětového potlachu ve Sněžných horách roku 1983. Bohužel, bylo to ještě za vlády komunistů, a tak se neúčastnili žádní kamarádi z ČSR. Bylo to uprostřed léta ve 45-stupňových teplotách, kdy byl zákaz rozdělávání ohňů. Díky kamarádu Boganovi se potlach odehrál na jeho farmě, kde se potom pořádalo více našich potlachů a slezin. Majíce otevřený svět, začali jsme s Buchticí více cestovat a podívali jsme se tam, o čem jsme kdysi jen snili. Indonesie, Kanada, Amerika, Tichomoří a Evropa. Jelikož urovnávání politických vztahů jsme - na rozdíl od mnoha jiných - považovali za všivárnu, tak jsme se do rodné vlasti poprvé podívali až po sametové revoluci a udělení amnestie. Zúčastnili jsme se také organizování 6. celosvětového potlachu, který zanechal v mnohých kamarádech pocit hořkosti. Již na Kanadském potlachu, ale i na slezině v Oregonu nám bylo domlouváno, abychom uspořádali potlach již po třech, místo po pěti letech. Bylo nás dost proti tomuto návrhu - my s Buchticí, Tom, Rákoska s Vencou, Kolmani a jiní. Bohužel jsme byli v menšině, a tak se 6. Celosvětový Potlach konal po třech letech - roku 2001. Je škoda, že mnoho kamarádů z těchto důvodů na potlach nepřijelo, ale i tak se sešla dobrá parta, a ani rozmarné počasí náladu nezkazilo. Je to úžasné kouzlo trampingu, že přes ty velké vzdálenosti, které nás od sebe dělí už několik desítek let, stále zůstáváme tím, čím jsme byli - dobrými kamarády. Bohužel s přibývajícímí léty naše řady začínají řídnout. I když si to nechceme připustit, tak naše éra zahraničního či exilového trampingu někdy - doufejme v hodně daleké budoucnosti - skončí a snad zanechá stopu v té mladší generaci tak, jak nám ji zanechali naši tátové.

Buchta

Aleš Klestil – Britská Columbie

Osadu jsme založili začátkem šedesátých let. Můj táta dělal v ocelárně s Pepíkem Jankovským, známým pod tramskou přezdívkou Škyt, který se svoji ženou Květou, jezdili za osadu Mimo Zákon. U něj mi táta domluvil pár lekcí v hraní na kytaru, bylo mi asi 14 let a tím začalo naše dlouholeté přátelství, trvajícím až do Škytovy smrti v roce 2009. Jezdili jsme po Středohoří, na Lovoš, do Oparna, na Milešovku a často na osadu Oharku na Ohři. Třikrát jsem byl autostopem na Slovensku. Jednou s Tondou Gebrtem, potom se Slávkem ze Sitting Bullu a nakonec s Ešusem z naší osady. Ten po našem odchodu v roce 1975 z Československa, emigroval do Austrálie. V Chabařovicích bylo více tramských osad a sleziny všech dohromady bývaly každý čtvrtek v Zátíší, kde se také dohadovalo, co se bude dělat - kdy a kde.

Po "krvavém potlachu" v Jetřichovicích v roce 1963 byly v Ústí nad Labem založeny Spojené Tramské Osady (STO Severu) a jejich sleziny byly Pod Hradem na Sřekově. Odtamtud je ale vykázali, jako nevídané živly. Tenkrát jsme potkali Čódlu a Čáru z Vlčice v Přestanově. Hledali nové místo na sleziny a my jim nabídli, aby přesídlili do Chabařovic, kam až k Zátíší jezdila z Ústí elina č.7 a později autobus. Naše osada Hvězda Severu vstoupila zanedlouho

do STO a sleziny se u nás v Chabáku konaly pravidelně i po roce 1975, kdy už jsme emigrovali.

Osada Hvězda Severu měla napřed pronajatou chatu Severku v Rychnově pod Slukovou, ale později jsme si koupili vlastní chatu Aljašku na Větrově v horách u Krásného Lesa. Na Severce byl jeden potlach STO a na Aljašce se konaly Silvestry a párkrát TraSeKiNe (tramp se kilometrů nebojí) pochod na 100 km za 24 hodin. Potlachy ani sportovní hry tam dělat nešly, protože bouda byla asi 300 metrů od státní hranice s NDR. V zimě jsme chodili na boudu pěšky asi 8 km, cesta se na hřebenu Krušných hor neprotahovala. Na jednoho Silvestra se nám podařilo dojet autem přes pláň (bojový KDF) a jestli se dobře pamatuji, tak tam tehdy přišli také kluci z Oharky a Kapitán Kid.

Na chajdě jsme natáčeli "hrané" trampské filmy. Pořádali jsme totiž - jako STO - po několik roků soutěž o trampského Oskara v amatérském 8mm filmu. Do poroty nám tehdy dojížděl Jožka Slavík z osady Kamarád, se kterým jsem si dopisoval i ze zahraničí, až do jeho smrti. Oskara se párkrát zúčastnil také Wimpy z pražské osady Sovy, se kterým jsme se stali životními kamarády.

Rozhodně jsem si nemyslel, že se budeme mít v cizině lépe než v Československu. Maruš pracovala jako dětská sestra v jeslích a já jako externí opravář televízí pro komunální služby v Ústí nad Labem. Služebním autem jsem jezdil po okrese a opravoval 8-15 televízí každý den, což pro mne byla nejen práce, ale také zábava a hobby zároveň. Placeni jsme nebyli hodinově, ale procentuelní částkou z účtované sumy, což bylo hodně peněz, pokud jsi patřil ke špičce. K tomu se přidružovaly „diškréce“, neboli „dárky“ od spokojených zákazníků ve formě peněz nebo protislužeb. Maruš také vydělávala dobře a po rodičích jsme měli baráček a tím bydlení zdarma. A na hřebenu hor nad Varvažovem jsme s osadníky spoluvlastnili velikou chatu Aljašku.

12

Měli jsme touhu po volnosti a svobodě, zrovna tak, jako hodně ostatních emigrantů. Žili jsme v kraji, kde bylo veliké znečištění ovzduší a ze kterého nebylo možno uniknout jinam, kde by vzduch byl čistší. Povolení mohl dostat pouze ten, kdo šel buďto do zemědělství, nebo do dolů. Odhadnout rozsah zamoření našeho okolí nebylo normálnímu smrtelníkovi umožněno, ale jednou mi pomohla náhoda celý rozsah zamoření objasnit.

Šéf mi dal objednávku opravy pro jistého papaláše z okresního výboru s tím, že ho mám v úřadě vyzvednout, odvézt domů, opravit mu televizi a zase ho odvézt zpátky na okres. Taková taxi služba nebyla jen tak pro každého. Zajel jsem tedy na výbor a čekal asi hodinu ve veliké místnosti na potentáta, který byl ještě na nějaké schůzi. Protože jsem byl vášnivým sběratelem map, tak mě zaujaly velké stojany, ve kterých visely různé nástěnné mapy. Zeptal jsem se sekretářky, zda se na ně mohu podívat. Bylo na nich všechno možné, hustota obyvatelstva, zemědělská produkce a podobně. Nejvíce mě ale zaujala mapa, která barevně zobrazovala velikost znečištění ovzduší. Našel jsem naše Chabařovice a zjistil, že nám tam spadne asi 50,000 tun popílku na čtvereční kilometr ročně. Už mi bylo jasné, proč má náš kluk problémy s průduškami a proč je čerstvý sníh druhého dne černý. To rozhodlo. Ukázalo se, že je jednodušší z republiky odejít, než se v ní přestěhovat. Od rozhodnutí nám to trvalo pět dlouhých let, než se nám při návratu z dovolené v Jugoslavii, povedlo se dvěma dětmi přejet do Rakouska a zažádat tam o azyl. To bylo v září 1975.

V Rakousku jsme zažádali o Kanadu a po deseti měsících čekání napřed v Traiskirchenu a pak v Bad Kreuzenu jsme odletěli celá rodina do Edmontonu. Tam nás emigrační úřady umístily. Ještě v Rakousku jsem sice (přes emigrační tisk) dostal nabídku práce jako opravář u Toronta v Ontariu, kde jsme měli mezipřistání, ale báli jsme se cestu přerušit a jít jinam, než kam nás kanadská vláda posílala. Mé první zaměstnání v Kanadě bylo ve veliké fotolaboratoři, jako opravář elektroniky.

Všechny kamarády z trampingu jsme měli ve Vancouveru a tak jsme za rok našetřili na přestěhování se do Britské Columbie. Známi v Edmontonu nás varovali, že B.C. je sice

krásná, ale není tam práce, pořád prší a moře smrdí. Na rady jsme nedbali a v roce 1976 se stěhovali. Nejdříve do Surrey u Vancouveru a po pár měsících na ostrov do Campbell River, kde jsme zůstali skoro dva roky. Pracoval jsem ve svém oboru jako TV technik pro veliký obchod a teprve později jsem zjistil, že jsem byl nejlevnějším opravářem v okolí. Nikdo mě neupozornil, že za svoji práci účtuji málo. Dílnu jsem vyprázdnil a pak se třepotal, že nebudu mít co dělat. Příroda kolem Campbell River je nádherná, ale za kamarády do Vancouveru bylo daleko. Našel jsem si práci zase ve fotolaboratoři, tentokrát ve Victorii. Nebylo to těžké, už jsem měl praxi z Edmontonu, tu každý zaměstnavatel vyžaduje. Maruš začala pracovat v nemocnici, děti si zvykaly zase na nové okolí. Po roce jsme koupili domek na půjčku a usadili se natrvalo ve Victorii.

Příchodem do B.C. jsme se napojili na haldu trampů, kteří odešli povětšinou v roce 68-69. Spojené tramské Osady Vancouver dělaly první potlach v roce 1981 na řece Squamish. To jsme již měli ve Victorii založenou osadu Kamarádi Ostrova a první Vítání Jara Na Ostrově jsme pořádali v roce 1982 a vydrželi s akcí každé Velikonoce až do roku 2010.

Spolupracovali jsme s trampy z Calgary, Edmontonu a Vancouveru a také s ostatními trampy z Yukonu, Washingtonu, Oregonu a ostatních států v US. V roce 1989 jsem si pořídil laserovou tiskárnu a začal vydávat tramský časopis, který jsme pojmenovali STOPA z důvodů pokračování tradice časopisu STOPA, který v šedesátých letech vydával Rigomery pro STO Severu (v dobách rudého temna měl časopis jen jeden exemplář psaný na stroji).

Jak jsem se již zmínil nahoře, jako osada jsme se účastnili všech akcí, které naše osa Victoria-Vancouver-Calgary-Edmonton pořádala. V roce 1998 to byl světový potlach na Bush River, každý sudý rok potlach calgarských na podzim, každý lichý rok potlach Vancoverských a každé Velikonoce jarní oheň na Ostrově. Mezi nejkvalitnější akce patřily sjezdy řek v yukonské divočině - Yukon River 2003 a Teslin River 2005, ze kterých jsou udělány DVD disky. Filmování nás bavilo a spolu s Maruš a ostatními filmujícími trampy jsme udělali přes 30 disků z vandrů a ostatních tramských akcí.

Aleš

Farář (Petr Komárek) - Texas

Motto:

Bylo to dávno před lety - divočina zavolala,,,,,, V roce 1959 jsme s mým dvojčetem dovršili 15 let. Dělnická třída se potýkala s třídním nepřítelem a nás Bezpečnostní orgány vybavily Občanskými Průkazy. Neprodleně jsme předstoupili před hlavu rodiny (která nám kdysi slíbila, že až dovršíme tohoto věku, smíme vyrazit do lůna přírody a ztrávit v ní noc). Tatík znechuceně odložil největší a nejčtenější denník (kde zrovna tisíce usměvavých tváří plnily na 125% druhou pětiletku a radostně kráčely k budoucím zítřkům) a protože vždy tvrdil, že slovo dělá chlapa, prohlásil, že po splnění všech domácích povinností můžeme v sobotu po škole vyrazit na výlet do luk, lesů a hájů.

Jako kluci jsme na strýcově chatě na Jizeře vídávali "Divoké Skauty", jak jim říkávala máti. S představou jak tyto "děti divočiny" vypadaly, začal týden příprav. Starší sousedé v domě zapůjčili telata a dvě cely, zanechané zde vojsky Wermachtu, my měli dvě šedé pruhované deky. Znamý velitel hasičů zapůjčil "půllitráky" (za slib členství u hasičů), manšestráky a kostkované flanelové košile (od Ježíška) patřily běžně ke klukovské garderobě tehdejších let. Z prasátka se vydolovalo pár korun na blýskavý ešus, který byl okamžitě ve sklepe očouzen svíčkou, aby bylo vidět, že nejsme "zelenáči". Co dát na hlavu se nřešilo, neb nás zdobila

bujná blond'atá kštica. Z otcova šatníku jsem tajně zkonfiskoval vestu ze svátečních dědových šatů, kterou mu zapoměli dát do rakve. Brácha dvojče sehnal vojenskou bundu, zřejmě prošlou hrůzami války - neznámo však s kterou armádou.

Z dob pionyrských táborů nám uvízly v paměti 3 tramské písničky a sice Trampíci, Pádlo a Niagara. S tímto reportoárem, zabalenými "telaty" a v tramské výstroji jsme v sobotu po škole podupávali před slzící matkou, která nám do ranečku (proti tradici) nenapekla buchty ani neudělala křížek na čelo, ale přibalila do telat játrovou paštiku za 4 kačky a lečo s klobásou.

Náš odjezd do "divočiny" v ní nadšení nevzbudil, raději by viděla jarní výpomoc na zahradě. Jelikož ale dal souhlas "velitel" domu, tak moc netlačila na pilu, jen prohlásila, že jsme janci a táta starý blázen („starý“ pouhých 49 let), že nás pouští ven.

Otec dal každému novou pětikorunu „abychom nedělali ostudu jeho jménu, zakoupili jizdenky a neměli popotahovačky s VB, jinak - už nikdy nikam na čundr“. Vše odkýváno a s nadšením a žárem v oku hurá na vyhlášené tramské nádraží Braník, každou sobotu hemžící se kluky a holkami v podobné výstroji jako my. Nastražené uši nenápadně stenografovaly kdo kam vyráží - padala „tramská“ místa Medník, Pikovice, Librajda, Žampach. Zakoupeny dělnické zpáteční na Medník a mačkanice do "Posázavského Pacifiku". Jako "ostřílení trapeři" (a další podobní) zůstáváme na plošině vlaku a téměř mlčky sledujeme řeči "skalňáků", že budou spát někde v lese pod širákem, nebo v seňáru. Prohlásili jsme, že chystáme to samé, že bychom se přifařili - prý jasná zpráva. Nastalo představování, český Jarda byl Jerry, Petr Pedro, Bedřich Ben, Standa Stanly (nás s bráchou potkaly přezdívky maximálně na pionýrských táborech). Jelikož jsem Petr a jeden Pedro už byl, představil jsem se jako Ježek (dle svého sestřihu) a brácha byl Kopčem (co by děcko byl často ukoptěn). Naše přezdívky sice nezaváněly exotikou "Divokého Západu", ale byly ze života, tak to kluci spolkli.

Od nádraží jsme pod vedením Bena táhli lesem k nějakému seňáru (prý spánek jako v peřinách). Značná kosa začátkem dubna a naše vetchá výbava nebyly správným předpokladem pro první noc pod širákem, takže seník by kompenzoval správnost křestu pod hvězdami na prvním vandru. Po bloudění při jedné baterce jsme dorazili k slíbenému seňáru. Byl uzamčen a navíc v něm nebylo seno.

Udělal se tedy malý oheň a po delším klábosení se ulehlo. Asi ve tři ráno nás vzbudila hrozná zima ale hráli jsme to s bráchou do autu, až jeden z "ošlehaných" traperů to nevydržel a šel znova rozdělat oheň, což jsme všichni nadšeně uvítali a těšili se na ranní slunce. Když nám na jarním slunci roztály namrzlé kostry, zjistili jsme, že kluci jsou na 3. čundru, před tím jezdili do rodinných chat a my přiznali, že je to náš první vandr. Po zhotovení potavy, kterou jsme si navzájem rozdělili, a sbalení ranců se vyrazilo courat lesem a dolů k Sázavě. Odpoledne pak zpět na nádraží, kde byla spousta kluků s kytarami, co hráli a zpívali nám neznámé tramské písničky a nám s bráchou se to strašně líbilo. Kluci pak hráli a zpívali celou cestu zpět až do Prahy.

Tak skončil náš první vandr a i když se nic velkého neudálo, nadchla nás ta vzájemná pospolitost, kamarádství, tramské písničky, volnost pohybu v lese, probouzející se příroda a to vše nám zachvátilo osrdí (jak se zpívá ve známé tramské písničce), a tak jsme si slíbili, že příští sobotu vyrazíme znovu. Zalomili si s kluky palec (pro nás neznámý způsob podání ruky) a řekli si, že se zase v sobotu sejdem na Braníku.

Jaro v plné kráse - bylo jasné, že každotýdenní vandry jsou životní nezbytností už proto, abychom si mohli říkat, že jsme trampové. V sobotu odpoledne do Braníka s „kluky z Medníku“, někdy bylo již rozhodnuto kam se pojedje, jindy jsme jeli jen do stanice, kde nás průvodčí vyhodil, pro jízdu „na černo“ (což bylo v módě a součástí dobrodružství – napodobovali jsme americké hobos). Noví kamarádi, které jsme na nádraží poznávali,

většinou již patřili k nějaké osadě, tak nás vzali i na fleky, většinou tehdy ostřílených traperů známé (na Haciendu, Ontario, Kanadu, Ameriku, Srbárnu atd).

Naše parta zavedla pravidelné sleziny v podolské restauraci Na dolejší. Když už spolu jezdíme několik měsíců, měli bychom založit osadu. Jak se ale bude jmenovat? Stanly měl příbuzného ve slavné osadě Fort Adamson na Kačáku, pozeptá se prý, zda můžeme nosit jejich jméno jako junioři (návrh se nám zamlouval, osada měla už dlouho mezi trampským národem jméno).

Přidali se k nám Hanz a Pyskoun (dobrý zpěvák a kytarista – první hudebně nadaný mezi námi). Následkem třenic se ale naše původní parta asi po dvou letech rozpadla. S novými kluky nás zůstalo 6 a tvrdě se v této sestavě jezdilo po celý rok a to už nejen z Braníka, ale i Smíchova, Vršovic, Holešovic, Masaryčky a z Wilsoňáku, objevovat nové fleky kolem Plzně, Tábora, Českých Budějovic, Šumavy a na Moravě (potlachů v té době byly mraky), a seznamovat se s trampy z nejen výše uvedených míst. Teď už opravdu přišel čas k založení osady, což se stalo 22. září 1961 – vznikl Fort Adamson se členy Bublou, Farářem, Hanzem, Pyskounem, Nemourem a Nespokojencem. Pro naše ega bylo „hrozně“ důležité, že jsme začínali být známými mezi trampským národem. Mnohokrát jelo několik osad společně - Samotáři, Alberta, El Toro, Wyoming, Kobra, Rikatado, Wild West, Tuláci Severu, Polár, Netopýr, Bum Bej z Plzně a další osady, na jejichž jména si již nevzpomínám.

22. září 1962 děláme na Židárně (tenkrát Žitova Strouha) u Bechyně první výroční potlach - sjelo se přes 350 kamarádů a kamarádek - nečekaná návštěvnost a velký úspěch. Po potlachu jsme přijali dva nové členy – Cikána (nyní Fífa) na kytaru a Kozla (nyní Kid'ák) na banjo (původní přezdívky se moc neujaly), takže muzikantské posílení.

V roce 1963 nás 6 - původních členů bylo povoláno na vojnu, ale my s Nespokojencem jsme dostali odklad, neb jsme si za dělnické peníze zvyšovali vědomosti. Zbyli jsme jen 4 a o víkendech dále vandrovali po vlastech českých, slezských, moravských i slovenských. Další rok přišla řada v hájení milované vlasti na nás s Nespokojencem, o rok později na Fífu a Kid'áka, takže do roku 1968 vlastně 5 let nebyla osada kompletní. Mezi tím někteří navrátilci z vojny vešli do šťastného stavu manželského čímž nastaly povinnosti všedních dnů, jako dodávat bochník vezdejší na rodinný stůl a starat se o hladové krky, takže vandry se staly druhořadou záležitostí a jezdilo se již zřídka.

Přišla vesna 1968 a s ní podivné věci, bolševik nás přestal svírat svou železnou pěstí a doba jakoby obrozenecká dávala možnost vycestovat z rodné hroudy do lákavé "daleké" ciziny. Chopil jsem se té příležitosti a odcestoval 28. dubna 1968 do bývalého Rakousko-Uherska s rozhodnutím pobýt déle, než soudruzi povolili a porozhlédnout se i po krajích za velkou louží (o Kanadě jsem často sníval, když se o ní zpívalo u našich táborových ohniček) a mohl tu dálku shlédnout vlastní zřítelnicí.

V emigračním lágru v Traiskirchenu jsem byl držen přes dva měsíce, než lokální ochránci zákona prověřili moji totožnost a nezjistili u mne žádný zájem zakládat komunistickou buňku ve Vídni.

Po "Pražském Jaru" – katastrofa 21. srpna. Rudá Armáda "osvoboditelka" pohřbila vysněné svobodné cestování mnoha trampů do míst o kterých se tak často pělo a mluvilo na vandrech.

Od utečenců do Rakouska jsem věděl, že utekla i spousta trampů a můj osadník Fífa se též rozhodl opustit otčinu a pofíčí se mnou do Kanady. Jeho příjezd do Vídně se ale stále oddaloval. Mimo něho se objevil v lágru můj letitý kamarád Santana, ale ten se rozhodl, že pocestuje do Austrálie a během 3 neděl odletěl. Čekal jsem více známých trampských tváří, ale marně. Koncem září se objevil Fífa, ale já už byl zařazen na odlet do Kanady. Slíbili jsme si, že za pár týdnů se sejdem v Kanadě.

Má budoucnost měla začít v provincii Saskatchewan. Po letu do Montrealu a cestě vlakem do Toronta jsem se sešel s krajany vzdělanci, kteří už byli v Torontě několik týdnů a sdělili mi,

že Saskatchewan je strašná kyselá prdel, samá prerie, kde lišky, vlci, šakalové a kojoti dávají dobrou noc, čehož jsem se zalekl a druhý den ráno na emigračním úřadě jsem plakal, abych nebyl poslán do nehostinné divočiny a mohl zůstat ve velkoměstě, což dojemně obměkčilo kanadskou úřednici tak, že mi přiklepla trvalý pobyt v Torontě, což jsem hned sdělil Fífovi, aby věděl, kde se spolu sejdem.

Po čase jsem se dozvěděl, že v restauraci Brunswick na Bloor Street se schází parta co hraje na kytary a hrají trampské písničky. Zavítal jsem tam a opravdu, byl tam kamarád Wimpy, jeho žena Veverka, Jirka Falada, Henry Moose, Žhář, a sada Čížků, (ne trampů). Konečně jsem našel svou krevní skupinu a budu mít s kým jezdit ven, než přijede Fífa. Sleziny se časem přesunuly do hospody Mountain Hut, kam přicházeli další torontští, jako Fífa, Nutrie, Rudé Oko a další. Začaly vandry. V army storu u Herkula jsme zakoupili trampskou výstroj skoro stejnou, s jakou jsme jezdili doma, včetně usárny a battle dressu, jen místo lokálky jsme se naložili do aut a objevovali krásy Ontaria, jezdilo se na Georgian Bay, Thunder Bay, Niagara Falls, Bruce Trail, Algonquin Park, St. Lawrence Islands, French River, Parry Sound, Lost Channel a další krásné fleky, kterých je v Ontariu nepřeberně, jezdilo se i do provincie Quebec. Později Wimpy s Henrym a Machrovka zakoupili chaty na Kawigamog Lake, kam se jezdilo i na zimní vandry a kde se sjížděla super parta lidí.

Po dvou a půl létech v Torontě nás dva s Fífou "boj o chleba" zavál západněji (go West young boy go West), a to do Chicaga, kam nás nalákali kamarádi z lágru v Traiskirchen pod vidinou rychlého zbohatnutí (plné žoky zlat'áků na ulici, a my nebudeme nic dělat, jen čundrovat po světě), což nikdy nenastalo.

V Chicagu bylo snad nejvíc Čechoslováků mimo republiku ale trampů minimum a to ještě většina přesídlila do Colorada, čímž jsme osířeli a vandrovali zase sami dva - nejdříve po státu Illinois (nic moc) a pak do států Indiana, Michigan, Wisconsin a Minnesota.

4. července 1973 kluci z Colorada udělali první emigrantský potlach, kam se sjel obrovský dav lidí s převahou trampů z Československa, většinou roztroušených po US a Kanadě. O mnohých jsme ani nevěděli, že vzali "žulíka". Získali jsme tam kontakty na kluky z celého severoamerického kontinentu.

V Chicagu jsme se scházeli v palírně Sparta. Několik Čížků a Slováků s námi mělo zájem jezdit ven a čundrování se jim začalo líbit, i když jsme to dělali trochu jinak, než doma. S Fífou jsme si brali každý rok 3 měsíce volna a jeli objevovat divočinu a krásu US.

V roce 1973 jsme s mou bejvalkou (bez Fífy) vyrazili na dvouměsíční vandr na Aljašku a do "trampské Mekky" Dawson City. Byl to pro mne nezapomenutelný zážitek a splnění mých klukovských snů. Být osobně ve městě "Zlaté Horečky", vidět Klondike, Bonanza Creek, to se nedá vyprávět. Aby tu vyzpívanou a vysněnou romantiku tramp vstřebal, musí si ji zažít sám na své vlastní kůži.

Další roky jsme plánovitě poznávali US od východu k západu (měsíc na cestování – většinou ve dvou nebo ve čtyřech) a jako každoročně čundr do Colorada na jejich potlach (tam nás jezdilo více).

V roce 1976 jsem se svou lepší polovicí procestoval celou Evropu, kde jsem před tím nikdy nebyl díky Straně a vládě, obávající se, abych nespatriil zbídačenou dělnickou třídu v kapitalistických zemích. Po návratu jsme dále projížděli státy, kde jsme ještě nebyli a každý rok zajeli za kamarády do Ontaria.

V roce 1978 kamarád Wimpy přišel s geniálním nápadem - uspořádat první celosvětový potlach na Yukonu. Pomáhal mu kamarád Lopatík, žijící ve Whitehorse a kamarád Kennedy z Dawson City. Z Chicaga jsme tam vyrazili tři - Fífa, Had a já, přes mnoho slibů mnoha jiných. Letělo se do Seattle, pak "zaoceánským parníkem" 5 dní kolem fantastického pobřeží. Ve Skagway na nás čekali Rost'a, Machrovka, Rudý Oko a jeho synek Honza, a s bágly na zádech jsme vyrazili na legendární Chilkoot Pass, kudy se pachtili v roce 1898 zlatokopové,

aby se dostali na Klondike. Po třech dnech do Benett Lake a odtud vláčkem (jako na Sázavě) do Whitehorse.

První celosvět'ák čítal asi 140 kousků "výkvětu trampské kultury". Rozhodlo se o konání celosvětových potlachů každých 5 let a vždy na jiném kontinentě. Druhý celosvět'ák si vzala na bedra Austrálie.

Po potlachu jsme několik dní okupovali Dawson City, Saloon Sour Dough praskal ve švech, nonstop se z něho linuly české trampské písně a turisté, srocující se přede dveřmi se snažili zjistit, který národ vydrží takto vyvádět, hrát na všechny možné strunné nástroje a zpívat sborově tolik písniček.

Fífa, Had a já jsme se denních radovánek moc nezúčastňovali, týden jsme vyráběli vor, na kterém jsme se chtěli tři neděle plavit po Yukon River až za Polární Kruh. Byl nazván a se vši slávou pokřtěn Primátorem Dittrichem a čtyřka Fífa, Santana, Had a Farář po dojemném loučení odrazila na nezapomenutelný vandr - několikátýdenní plavbu po Yukon River až za Polární Kruh do Fort Yukon.

První celosvět'ák odhalil spoustu nám neznámých osad v emigraci. První byly STO Colorado, k Torontským jsme jezdili na potluchy, zlatokopecské bály, vandry na kánoích a na jejich boudy (a stali se čestnými členy). Účastňovali jsme se potlachů torontských na ostrově HIC. Kanadské osady byly i ve Vancouveru, Calgary, Edmontonu, a na Victoria Island, takže bylo kam jezdit a my od jara do podzimu poznávali krásy Alberta, British Columbie, Victorie – většinou ve dvou, s Fífou, občas i s kluky z Chicaga (Petko, Vlado, Michal). V Chicagu byly osady Dálava a Turisté (snad od r. 1979), jejichž členy jsme (s Fort Adamsonem) pak i vozili do Kanady a Colorada a seznamovali je s tamnějšími kamarády. Bilanci 8 let pobytu je poznání všech 49 států (mimo Hawai) a většinu provincií v Kanadě.

V říjnu 1980 jsme se odstěhovali (s budoucí manželkou) do Dallasu. Texas je krásný, od hor v Big Band k Mexickému zálivu, Galveston, Corpus Christi, na jihu Brownsville South Padre Island, Guadalupe Mountains (Guadalupe Peak 8,749 ft.), olejová pole kolem Midlandu, Oděsy až k El Pasu, prerie až do Amarilla. Do parku Daingerfield jsme jezdili kempovat s dětmi a Čížky z Dallasu. Navštívili jsme všechna velká města - Houston, historické San Antonio (se slavným Alamo), Austin, San Angelo, Abilene, El Paso, Lubbock, Amarillo a pochopitelně Fort Worth, což je sesterské město Dallasu.

Na Kanadské a Coloradské potluchy jsem z Dallasu létal sám, zatímco Fífa ještě z Chicaga (do r. 1988, kdy za mnou přesídlil do Dallasu). Na 3. Celosvět'ák (též 1988) ve Švýcarsku jsme letěli s manželkou a současně navštívili i rodnou hroudu, týden Rakousko, týden Itálie, Německo a zpět domů.

Po Fífově zabydlení jsme opět sháněli zájemce o vandry a sleziny v hostinci k hudlení písni. Poznali jsme Tonda s Růžou (jezdil s pražskou osadou Stray Star a drnkal na kytaru) a pražského chataře Jirku (dnes Šedivka, taky s kytarou), takže s Fífou byli tři hudlaři. Mimo Texas s námi jezdili i na potluchy do Colorada. Všichni jsme byli na 4. Celosvět'áku v Coloradu (1993) a pak se slézali v německé hospodě u Mullera. Na Kanadské vandry a potluchy jsme ovšem jezdili zase jen my dva.

V roce 1997 rozhodnuto o koupi pozemku, nejlépe ve východním Texasu. Z pěti objektů, obhlédnutých za jediný weekend, bodoval pozemek 16 mil od městečka Gilmer, osamělý, zalesněný 44 akrový ranch s dvěma rybníky (plnými ryb) - co víc si trampské srdce mohlo přát. Během měsíce jsme byli novopečenými majiteli luhů a hájů.

Pozemek křtíme na Fort Adamson a budeme vždy 2. listopadový týden pořádat podzimní sleziny (na Velikonoce jsou sleziny na Tondarůža Ranči - 25 mil od nás). Podzim v Texasu je velice příjemný, navíc většina akcí v Kanadě a US končí, tak si kamarádi u nás mohou prodloužit léto.

Prvních 5 slezin většinou navštěvovali Češi a Slováci z Dallasu (minimum z nich vědělo něco o trampingu). O naší podzimní akci se dovídali trampové z US a Kanady a začali k nám

pravidelně jezdit (což je dodnes). Schází se jich tu kolem stovky a trampská převaha je znát i na úrovni slezin.

5. celosvět'ák pořádaly západokanadské osady ve Skalistých horách na Bush River. Byli jsme s Fífou (a dalšími z Dallasu) nadšeni fantastickou přírodou Britské Kolumbie a skvělou organizací potlachu včetně výběru místa. I po tomto celosvět'áku pokračovaly vandry do Kanady a Colorada.

Na 6. celosvět'áku (2001) v Austrálii jsme nebyli, konal se těsně po termínu oslav 40. výročí naší osady na Židárně, kde jsme s Fífou byli, takže již nezbyly ani zlat'áky, ani dovolená.

Na 30. výročním potlachu Colorádských osad jsme byli požádáni o pořádání 7. celosvětového potlachu na našem ranchi v Texasu. Tento čestný úkol znamenal tři roky práce (cesty, parking, potlachoviště, kácení stromů a další, navíc organizaci celé akce, dopisování, telefonáty, e-maily atd...).

Kamarád Šolim z Vancouveru zorganizoval pro trampy - nejen v emigraci žijící - vandr na kanoích z Carmaks po Yukon River až do Dawson City (2003) za účasti 150 trampů z celého světa. Akce, která neměla v dějinách trampingu obdoby, jsme se samozřejmě museli zúčastnit, a to ještě s kamarádem Čaganem z Prahy, který je od roku 2001 čestným členem Fort Adamsonu.

11. listopadu 2006 byl uspořádán na ranči Fort Adamson v Texasu 7. celosvětový potlach - za účasti 520 kamarádů z celého světa (přijeli i 4 členové z Pražského Adamsonu - Čagan, Kid'ák, Nemour a Nespokojenec).

V květnu 2008 se uskutečnil (po několik let plánovaný) vandr do Německa, Dánska, Švédska, ale hlavně Norska, až na nejsevernější výběžek Nord Cup, za účasti 13 kamarádů z Německa, Kanady, US a Česka.

Na 11. podzimní slezině jsme přijali po 47 letech trvání Fort Adamsonu dva nové členy - Umu a Honzu (Kotelníci), žijící v Dallasu. Růžu a Tonda z Tondarůža Ranch jsme přibrali jako čestné členy.

V roce 2010 jsem letěl na měsíc do Česka, abych se zúčastnil 50. výročí Tišnovských osad, což mezinárodní účastí a počtem kamarádů připomínalo spíše celosvět'ák, než běžný český potlach.

Červen 2011 - spojené osady ze západní Kanady upořádaly 8. celosvětový potlach, který byl původně plánován na Icefall Brook, ale pro nepřízeň přírody byl přesměrován na Bush River (jako ten pátý) za účasti 800 kamarádů. Pořadatelům patří jednička a kamarádská atmosféra se tam dala krájet.

Skupina 13. lidí (Gina z Toronta, Eva z Kolína, Petr, Zdeňka, Černý Sviňák z Prahy, osada Paběrky, Kid'ák, Pét'a, Nemour, Nespokojenec - Fort Adamson Praha, Dan z Prahy, Elsa z Aljašky a Farář s Fífou z Texasu), vyrazila na 6 týdnů po Národních parcích v Kanadě a US. Banff, Jasper, Yellowstone, Grand Teton, Jackson Hole, Flaming Gorge, Archers Nat.Park, Bryce Canyon, Canyonlands, Zion Nat.Park, Mesa Verde, Grand Canyon, Las Vegas, Yosemite Nat.Park, Kings Canyon Nat. Park, Sequoia Nat.Park, Lake Tahoe, Reno, Lassen Volcanic Nat.Park, Crater Nat.Park a Coeur D' Alene. Cesta skončila na letišti ve Spokaně, kluci letěli zpět do Prahy, Elsa do Colorada za dcerou a my zpět do Texasu. Dojmů z tohoto vandru je na celý život.

V polovině září 2011 jsem odletěl do Česka na 50. výročí Fort Adamsonu, konaném na Borovíčku. Malý komorní potlach na nádherném fleku s partou 42 kvalitních kamarádů, výbornou muzikou a s kamarády z Kanady a US včetně Kotelníků z Dallasu.

Po návratu do Texasu jsem se zapojil do příprav 15. podzimní sleziny na Fortu, která se konala 12. listopadu 2011. Sjelo se 67 lidiček ze všech koutů US a Kanady a i když byly zákazy ohňů, tak Manitou se nad námi slitoval a poslal nádherné teplé počasí, takže jsme se ani nepotřebovali ohřívat u ohně i když bez symbolického táboráku není slezina jak má být, tak nikdo nesmutnil a nálada byla na nejvyšší úrovni a muzika hrála ještě daleko po půlnoci.

Takže na závěr :

Osada Fort Adamson jak v Česku, tak i v emigraci žije aktivně, vandruje a bude trampovat ve smyslu:

Zítra ráno, až slunko zlíbá zem,
z Fort Adamsonu všichni vyjedem.....

a vyjíždět budeme do té doby, než odejdeme k věčnému ohni, nebo do nebeského baru.

Ahoj Farář

Bidlo (Antonín Maryška) - Švýcarsko

Poprvé jsem nahlédl do světa trampů jako dítě školou povinné, a to přes malovanou kytaru a trampské notesy spolužákova staršího bratra. Od té doby jsem se nemohl dočkat až poprvé vyrazím ven, budu spát pod širou oblohou a prožívat nádherné dobrodružství. Když už se školní docházka chýlila ke konci a když se kamarád (byl o 4 roky starší) zaručil, že na mne dá pozor, dobrotivá maminka konečně svolila, abych vyjel na sobotu a neděli na výlet.

Vyrazili jsme vlakem na Dobříš s úmyslem dojít do Hříměždic k Vltavě a dále. Noc nás zastihla asi 15 km za Dobříš v malé vesnici, za kterou se na louce sušilo seno na sušácích, postavených do A, které se v zimě používaly jako zábrany proti návějím. Budily dojem bytelného obydlí, ale ouha. Při chatrné výzbroji (1 deka) jsem první noc prodřímal v záchvatech třesavky a těšil se, až už konečně vyjde slunce, abych se trochu ohřál. V době tohoto mého prvního trampského zážitku mi bylo 14 let a na podzim jsem měl jít do učení jako lakýrník. Tehdy jsem se seznámil s pár kluky z karlínské Rustonky, kteří měli již založenou osadu „Darfor“ a se kterými jsem začal jezdit. V roce 1962 jsem byl zvolen šerifem osady, navrhl novou domovenku a osada Darfor v počtu 3 členů funguje dodnes.

Léta ubíhala a byl tu rok 1968, kdy se Ludva se Sášou (prezident s tajemníkem) pokoušeli nasadit lidskou tvář něčemu, co žádnou nemělo. Naši širákovou osadu začaly volat větší dálky, měli jsme za sebou důkladně provandrovanou republiku a parádní předvojnový vandr po Maďarsku, takže jsme probírali na slezinách, kam letos. Mecky nás nahlodál zájezdem do Bulharska. Balkán nám připomínal jen melouny, cigarety Marica a tabák Sobranie (lepší, než Taras Bulba). Cestovní doložky, příločky a jiné nesmysly obstaral Lady (měl užitečnou známost u cestovní kanceláře). Jemu ani ostatním se ale moc nechtělo, tak jsme nakonec odcestovali pouze 3 – Ivan, Kamzík a já. Jedeme s usárnami a v batlíku, řekli jsme si, jak se na trampy sluší. Kamzík nakonec oblékl sportovní bundu, ke které se ta úeska na zádech hodila jako ocet do dortu. Po obvyklých dilematech co s sebou a procesu postupně vyřazovacím to méně nutné, jsme zabalili, a předodjezdový sraz probíhal na slezině osady Miriany u Dlouhého Jefa, odkud jsme ztichlým Žižkovem dorazili na Wilsonák k půlnočnímu rychlíku do Sofie. Maďarská hraniční kontrola přišla spolu s vycházejícím sluncem, celníci nad našimi zavazadly zakroutili hlavou a my, pojíždějce lovecký salám zapíjený pivem, jsme uháněli na Bělehrad, Niš a Sofii. Při poslední kontrole byly potíže pouze jazykové a vandr mohl začít.

Zjistit výpadovku na Burgas a vzhůru na stopa. Pochopili jsme záhy, že tam, kde se vrtí hlavou místo kývání a naopak, to s komunikací bude složitější, leč prvního společného spicha jsme určili u vstupní cedule města Kazanlak v údolí růží (chtěli jsme mít na nich ustláno). Všechno však bylo jinak a nějak jsme se sešli asi 80 km za Sofií ve vesnici Zlatica. Po nasycení Kebabštem (takové čevapčiči) jsme zakotvili v putyce plné much a kníratých chasníků a jakousi směsí slovanštiny si objednali lahváče. Překonavše tuto vzhledovou i chuťovou ránu, vyhledali jsme za vesnicí přímo tulácký ráj – přístřešek pro hlídače pole,

plného zrajících rajčat. Ráno jsme po pěkně dlouhém šlapání po silnici odchytili nákladní Zil, jehož šofér nás pozval k sobě domů. Jeho žena z pohledu na nás sice nadšením neomdlívala, ale po stolování vynikajícího salátu a dvoulitrové flašky Rakije jsme byli jedna rodina. Následující ráno jsme tu Rakiji pocítili (nebo to bylo z těch růží?).

Burgas byl stejný, jako jiné přístavy – špinavé moře, kouř, jeřáby, lodě, lodě, lodě. Prošli jsme jej a za ním objevili ideální nocležiště – sroubek, na jedné straně otevřený, široko daleko nic jiného, sliboval nerušenou noc. Ráno se probouzíme uprostřed davu lidí, čekajících na autobus, ještěže z nás byli tak vykulení, že jsme stačili sbalit bagáž a vyrazit – tentokrát malým nákladňáčkem, který nás vyklopil za Sozopolem. Krásná pláž, prvně u moře, voda byla teplá a opravdu slaná. Začalo to ale foukat a jakýsi plážník pověsil na stožár černý prapor a šel domů. My ale najednou zjistili, že když už stojíme téměř na písku, vždy nás jakási vlna stáhne zpět do moře, což začalo dosahovat hrozící intenzity a s velkým úsilím a téměř vysílení jsme se vydrápali na břeh daleko od našich odložených svršků. Poučení: Když ten mořský hajný vyvěsí prapor a sleze z posedu, nelez do vody! Chvilu na pláži utekly rychle a my museli opět na bulharské silnice, jenže opačným směrem. Když se jednoho večera chystáme kus od silnice roztáhnout spacáky, vyloupnou se ze šera dva chlapi s brokovnicí a na nás. Byli to ovčáci a mysleli, že jim jde někdo krást ovce. Po vysvětlení nám přenechali nocleh v salaši, pohostili a zmizeli. Ráno přišli, posnídali s námi a až pozdě odpoledne jsme vyrazili opět na silnici. Kluci už jsou někde vpředu a já vesnici Čirpan procházím sám. Kousek za Popovicí mě nabírá gazík a ze zapnutého rádia slyším, že se doma něco děje, ale to už mi osádka vysvětluje, že v Čechách je kontrarevoluce a že oni s Rusy a vých. Němci nás přijeli osvobodit. Ničemu nerozumím a nemohu si srovnat myšlenky. Když jsem dohonil na okraji Plovdivu kamarády a řekl jim o našem obsazení Rusy, toužili jsme po zprávách z domova, ale nebylo kde je slyšet. Druhý den jsme nastoupili do jakéhosi monstrózního autobusu do vísky v Rodopách - na malý vandřík a pak vyrazit do Sofie na vlak. S jízdenkou nám řidič sdělil, že máme k stání a můžeme se držet, čeho chceme a autobus v oblacích černého dýmu vyrazil kolébavě k horám. Nádherná krajina, silnice se zhoršovala s přibývajícím výškou a když jsme po hodině a půl roztřesení vystoupili v nějaké vísce, spolucestující dav nás unášel k tamější osvěžovně. Hostinský mě po domluvě nechal najít na obrovském rádiu u výčepu Prahu a my se přerušovaně dověděli, že se u rozhlasu střelili a pak hlas zmizel. Tři mládenci si přisedli a o překot nás zvali domů, kde jsme se od jejich vlídných rodičů dočkali – na chudé poměry dobrého pohoštění i noclehu v čistém povlečení.

Ráno jsme posnídali a vyrazili do kopců, kde nás po chvíli s řevem obklíčilo asi 10 chasníků v čele s policajtem, zajali nás a odvedli do nějaké místnosti s tím, že jsme u nich v lesích byli vysazeni jako kontrarevolucionáři a špioni, a zkoušeli v hospodě navázat spojení přes rádio. Jakási Volha přivezla skutečně z Plovdivu nějakého orgána v kravatě a s aktovkou, který nás podrobil výslechu. Naštěstí pobýval nějaký čas v Praze a když se dověděl, že jsme se chtěli podívat po Rodopech, obstaral z místního družstva gazíka a udělal s námi krátkou terénní exkurzi po horách. Pak nás naložil do té Volhy, dovezl do Plovdivu, rozdal nám po krabičce cigaret a vysvětlil, že ti horalové vidí věci poněkud jinak. Cestou do Sofie jsme se opět roztrhli a mne dohonil malý tulák k moři, co se vracel domů k mámě, když mu došly prostředky na toulání a říkal si, že se mnou ho spíše minou policajti, kteří by ho asi sbalili. Táhlí jsme tedy ve dvou, nosil mi z okolí hrozny vína a rajské. Horší to bylo s noclehem, našli jsme kus loučky, jenže kluk byl jen v košili, tak jsem ho oblékl do battledresu a celty, ale stejně klepal kosu (i když ten můj tehdejší spacák za 90 Kč nebyl o mnoho teplejší). Až na přesun stáda ovcí přes naše ležení jsme se rána dočkali a po snídani z posledních skrovných zásob a něčeho z okolních polí jsme se vydali na Sofii s tím, že s hochem musím k jeho mámě (chtěl tak tlumit očekávaný výlev vzteku, směřující na jeho zadek). Po setkání s mými kamarády nás pozval všechny, díky nám nedostal takový nášup a ukázal nám pak ještě kus Sofie, než jsme vyjeli vlakem na Bělehrad. U Sávy jsme se vydali na náš konzulát, kde nám

řekli, že hranice jsou armádami Varšavské smlouvy uzavřené a domů je možné jet pouze přes Vídeň, kterýmžto směrem jsme se druhý den vydali (pořád se zpátečním lístkem Praha – Sofia).

Za pár hodin jsme vystupovali na jižním vídeňském nádraží. Město, kde se otec vyučil truhlářem, narukoval, a po vzniku Československa odešel vandrem do Prahy. Mluvil vídeňskou němčinou stejně jako pražskou češtinou a já neumím ani pozdravit. Na vývěsce jsme se dočetli o pomoci emigrantům na Auersperkstrasse. Hrou osudu jsme šli okolo švýcarské zahrady, kde jsme se (česky) zeptali na onu ulici. Starší pán si nás dlouze prohlédl a pak nás zavedl do nějaké hospody a zmizel. Kuchař nás oslovil česky, sice ne úplně čistě, ale srozumitelně. Máme si sednout, ten pán, co nás přivedl, nám třem zaplatil jídlo, pivo i cigarety. Koukali jsme jak u vytržení, ale píchlo to. Během debužirování jsme si uvědomovali, že musíme najít tu ulici nevyslovitelného jména, abychom se dověděli, jak v tomhle velkoměstě bez šilinku překlepnout. Kuchař nás nasměroval a vyrazili jsme. Zeptal jsem se na náš cíl česky jakési paní, stojící u výkladní skříně a ta se podivila, jak vím, že mluví česky. V záchvatu smíchu jsem jí povídal, že to nevím, ale já zase neumím německy. Šla s námi kus cesty a vyprávěla, že chodila do české školy ve Vídni, rodiče byli Češi, za války o všechno přišli a ona žije sama. Moc prý nemá, ale dá nám každému 20 šilinků a ukázala nám cestu k našemu cíli. Na uprchlické centrále jsme dostali po bločku lístků na tramway a poslali nás do sportovní haly, kde je zajištěn nocleh a strava. Opsal jsem si z jedné výlohy adresu firmy Repa, kde přijímali lakýrníky. Po zabydlení na připravených matracích ve zmíněné hale jsme se podívali v neděli do Prátru a v pondělí jsem se vydal do Davidgasse k panu Repovi, který mne uvítal „Topry ten“ a navrhl, že „pšíte pratr, ten mluví česky topše“. Po dotazu, zda jsem vyučený lakýrník, mi řekl, ať přijdu druhý den před sedmou, vyfasuju montérky a půjdu s bratrem makat do špitálu Františka Josefa natírat okna a dveře. Potíž byla v tom, že když jsem ráno odcházel z lágru, nebyla ještě snídáně a při večerním návratu bylo dávno po večeři, což pochopily sestry v nemocnici a trochu mi podstrojovaly. I šéf pochopil mé strádání a dal mi zálohu, za kterou jsem koupil 30 deka šunky, housky a pivo, pořádné boty (v kedskách už byla zima) a zbylo také pro kamarády na pivo. Šéf chtěl také, abych se přihlásil na policii, protože mě zaměstnává vlastně na černo, leč jeho známý a česky mluvící policajt mě seřval, jak si to bez pasu, víza a pracovního povolení představuju a že když do 48 hod. neopustím Rakousko, poputuju do uprchlického tábora v Traiskirchenu. Bylo rozhodnuto, nevrátím se. Druhý den jsme se rozloučili s Kamzíkem, který se vracel domů, a s Ivanem jsme si šli stoupnout do fronty na víza na švýcarský konzulát, odkud se vyřídil Koule s pokřikem „Ahoj klucí, jedu taky do Švýcar, sejdeme se večer na nádraží“. Víza jsme dostali s upozorněním, že ve večerním vlaku je speciální vagon pro uprchlíky. Čekala nás země, o které jsme věděli, že jsou tam Alpy, kravské zvonce a ementál. Ráno nás vlak, včetně Kouleho, vyklopil ve švýcarském Buchsu, odkud jsme po lékařské prohlídce a vydatném obědě pokračovali do vesničky Rothrist, když Koule s rodinou vystoupil o dvě vesnice dříve. Nás – pět Čechů, dva Slováky a jednoho Rusína přivítal obecní písař a zavedl nás do klubovního domku – našeho dočasného příštího domova. Po čase jsme sehnali podnájem u švýcarských rodin a vánoce 68 jsme oba ztrávili u krajana v Curychu. V Curychu se také objevil kamarád Butl z „Modrého orla“, Koule se přestěhoval do Bernu a ve francouzsky mluvícím kantonu byl kamarád Rumson. Potulovali jsme se s Ivanem po okolí, vyrazili jsme stopem ke Koulemu do Bernu a jednoho dne jsme zabalili úesky a vyrazili do hlavního města tónů a miliónů, což byla proti Praze se svými 160 tis. obyvateli vlastně také větší vesnice. Po zajištění práce a bydlení se začala hlásit ta touha po velkém letním vandru. Vyrazíme stopem do Španělska, čtyři, pět týdnů by na to mohlo stačit a když to nestihneme, Francie je taky hezká. Na cestu jsme se vyzbrojili lodními vaky s popruhy, a ještě s Rumsonem jsme vyrazili. Sraz byl v Lyonu u cedule, kde jsme se pak po Rumsonovi marně sháněli. Na noc jsme se natáhli na prostorné lavice periferijní železniční zastávky, kde nám po chvíli spánku místní

četníci sdělili, že ve stanici nelze a my dospali pod jakýmsi mostem. Po Rumsonovi nebylo ani stopy ani v místě příštího setkání – Valence. Až doma jsme se pak dověděli, že byl o vše okraden a znechucen se vrátil zpět do Švýcar. My se pak podívali do starobylého Avignonu a namířili na Marseille a pro pomalé ubíhání cesty jsme počali od původního plánu upouštět (dva týdny na cestě a ke Španělsku pořád daleko). Cestou přibývalo vinic, pinií, broskvových plantáží a kraj voněl jinak. Rostl tu rozmarýn, fenykl a tamaryšky i první opuncie. Prohlídku Marseille jsme začali v přístavních uličkách, kde posedávali černoši z Martiniku a Quadelup, v krámcích tropické ovoce, sušené i čerstvé ryby a jiné, pro nás exotické potraviny. Od pevnosti Sv. Jana s kasárnami cizinecké legie (což takhle zmizet na 5 let?) byl krásný výhled na město, ale z úvah mě nepoeticky vytrhl Ivan slovy „mám hlad, pojď koupit něco k jídlu“. Konec koncům ve Švýcarsku nebylo špatně a bez uniformy a drilu se cestuje líp.

V samoobsluze jsme nechali loďáky v předsínce a šli vybírat jídlo. Když jsme se přihnali s nákupem, loďáky byly pryč. Definitivně. Strážníci, kde jsme to hlásili, byli ochotní, ale doporučili nás na švýcarský konzulát. Zdálo se, že je to pro ně tím vyřízené, což ale byl omyl (asi po roce jsme byli předvoláni k soudu v Normandii se zloději, u nichž se našly naše pasy). Druhý den, po ověření naší totožnosti nám pan konzul s úsměvem vydal hraniční propustku a my se vydali do ulic, kde jsme si v armádním výprodeji koupili francouzské vojenské kanadky (byly nové a nestály moc). Vykoumali jsme i zpáteční vlak přes noc do Ženevy tak, abychom se přes noc trochu vyspali. Celníci se pak značně podivovali našim zavazadlům – dvěma párům kanadek a láhve se sodovkou s domovským papírem od konzula. Před domem nás odchytil kamarád Henry (věděl od Rumsona, jak dopadl) a při vychlazeném pivu jsme probrali náš francouzský vandr.

Tramping se ve Švýcarsku začínal pomalu formovat. Ozvala se Lilka z Brna, že nedaleko od ní jsou Heluš a Béda z Varů, z Oltenu se ozval Mex z Ústí (iniciátor 1. Švýcarského potlachu a tahoun pozdějších akcí). Bernská partička se rozrostla o Bogana, Malého Vaška a Rost'u, začaly pravidelné sleziny na Waldecku (na periferii Bernu), a ještě tu zimu vandrujeme s Boganem, Koulem a Malým Vaškem lokálkou na říčku Sensee, kam jsme začali jezdit pravidelně a uskutečnil se tam 1. Švýcarský potlach. To už nás bylo dost. Ukázali se Gledy, Johnny, za čas přibyl i Rumsonův brácha Kůže, pro kterého jsme jeli – celá parta na letiště..... Ubyli Rost'a s Rumsonem, kteří vyrazili do Kanady, kde žijí dodnes. Utvořily se party v Curychu, v Basileji založili kluci Tramp club, dobrá parta byla (a je) v Luzernu. Zároveň začaly vznikat nejen každoroční potlachy, v jejichž pořádání se střídají Basilej, Bern, Curych a Luzern. Aifel svolává už léta kamarády na tradiční Vítání jara, v Bernu se v letech 1982-89 konaly „Salony“, neboli večery trampských písní, kdy se při koňských buřtech a českém pivě zpívalo až do rána. Každoroční potlachy – červenové „Malé ohně“ doplňují celou činnost až do dneška. Přibyli i další kamarádi, do Curychu Bobr z Plzně a do Basileje Kladeňák Andy, excelentní kytarista a zpěvák a skladatel prímových písniček.

V roce 1988 se švýcarským kamarádům dostalo pocty zorganizovat třetí světový potlach, na který přijeli poprvé také kamarádi z Československa. O tom všem ale už také psal kamarád Bílý Pedro ze Žižkovské osmy ve svých populárních trampských kalendářích.

Tolik tedy o trampování ve Švýcarsku. Omlouvám se všem, o kterých jsem se v tomto povídání nezmínil i ostatním pamětníkům, pakliže jsem na nějakou důležitou událost zapomněl. Nebylo mým úmyslem podat přesnou zprávu se jmennými seznamy, ale volným vyprávěním vyličit z mého pohledu zážitky a tramskou činnost v zemi lahodných sýrců. Od Švýcarského potlachu se tramské dění v zemi obohatilo občasnými návštěvami kamarádů ze staré vlasti. Zimní ohně, pořádané kamarády z Basileje, Vítání jara, Malé ohně v Alpách a švýcarské potlachy, občas doplněné zájezdy do Čech na tramské akce se starými kamarády, se prolínaly s trampováním po Švýcarsku či návštěvami na světových potlaších v USA či Kanadě a dovolenými, strávenými ve Skandinávii či Řecku, tentokrát už jako rodinnými zájezdy celé party z Bernu, protože jet stopem s rodinkou do Norska by se asi nevyvedlo,

neřku-li že při velkých vzdálenostech dojet z bodu A do bodu B autem a potom podnikat výšlapy po okolí, případně se přesunout o pár stovek km dál je evidentnější a člověk toho také víc uvidí. Čas od času se vždycky něco semele a někdo dostane nápad sezvat ostatní na nějakou merendu či k ohni s kytarou. Na jeden zájezd s dnes již zesnulým kamarádem Mexem si rád vzpomínám, protože začal úplně nevinně. Jednou mi doma zazvoní telefon a na druhé straně je Mex. Povídá: hele vole znáš tu písničku... Cadiz, Toledo, Granada, Malaga Aranjuez, rozvzpomenou se stěží kde tahle města leží, vím však, že to tam krásné je (byl to svého času populární šlágr a zpíval ho myslím R.Cortéz). Povídám : Znáš! A co má bejt? A Mex na to: Co kdyby jsme jeli na dovolenou do Španělska? A já na to: Jedem! No a tak jsme o prázdninách sbalili děti, naše kondiční trenérky a jeli. No a to Španělsko jsme nejen podle té písničky, ale vůbec procourali celkem jak se říká křížem-krážem. Samozřejmě asi na třikrát a určitě jsme ještě spoustu vynechali, protože to ani jinak nejde, zabralo by to čtvrt života. Dnes se švýcarské dění ustálilo na výše zmíněných akcích, které - jak jsem uvedl - navštěvují kamarádi z Čech a svým muzikálním uměním a novými písničkami je vždycky ožíví. Ale jak říkám, vždycky se něco strhne.

Ahoj

Bidlo

Lilka (Lilly Pavlak) - Švýcarsko

23

Na tramp jsem začala jezdit pravidelně koncem padesátých let, hlavně na Jihlavku, na Starou Yokohamu (ještě dítě školou povinné). Sestřenice Zdenka z Třebíče, kam jsem od malička jezdila k tetě na prázdniny, byla spolujitelkou první trampské chaty Racek na Staré Yokohamě na Jihlavce pod Kozlanami (kde jsem v roce 1955 poprvé viděla trampy). Později se provdala se za Luboše Valiče z Brna (kamarádil s osadou Lutna Stop). Postavili si chatu Estrella del Norte poblíž Hloubné Skály. O prázdninách jsem jim hlídávala dcerku a tak jsem se mezi Lutnaře dostala. Přibyly i víkendy a já se stala jejich trampským učněm. Ochranu nade mnou držel šerif Petec (nazývaný Králem Jihlavky). Najednou jsem měla spoustu starších „bratrů“ i dva trampské „tatínky“ (Lopatu a Pakina). Jela jsem s nimi i na svůj první potlach na Bílý Potok na Šmelcovnu, kde se 26. září 1959 konalo 8. výročí T.O. Vyžraný Kotel.

Krátce před tím jsme s Rybkou a Marií z Třebíče založily dívčí osadu Blesk, která ale neměla dlouhého trvání, neb mi matka kamarádství s nimi i trampování zarazila. Třebíčská tetička měla strach, že se v pubertě na trampu zkažím a bude to na její Zdence. Sestry se tedy rozkmoťily a já obřečela to, že maminka nevěří, že nic špatného nedělám. Na čas mne pak o sobotách zamykala do koupelny na tak dlouho, než odjely všechny vlaky směrem Jihlava. Začala jsem pak jezdit v neděli časně ráno, což mi mezi brněnskými trampy vyneslo na jedno léto přezdívku Turistka Lilka. Občas jsem s sebou brávala starší sestru Zdenu, do které se zakoukal Čedok z T.O.Felix. Velká láska z toho k mé lítosti nevznikla, ale Čedok se zalíbil naší mamince a když slíbil dozor nade mnou (stále nezletilou), pustila mě s ním, čímž se z něho stal můj trampský tatínek č.3. Netušila, že na roli jsme si řekli ahoj a jeli každý po svém. V šedesátých letech jsem byla též členkou Spojených Brněnských Osad Zlaté Údolí. Myslím, že prvním šerifem, (říkalo se guverner) byl Roy z T.O.Hawai. Dalšími (nevím už, jak šli po sobě) byli Johnny Rum, Ňuf a Satan. Myslím, že jednu dobu neměli moc rádi holky. Na jedné slezině se usnesli, že dítky nesmí chodit nadále na sleziny a jezdit na potlache. Když někdo chce jet ven se svou dívkou, ať si s ní jede sám, ale netahá ji do party. Tekly mi tehdy slzy a guverner Ňuf se mě zeptal: „Co brečíš?“ A já : „Když už s vámi nebudu moct jezdit ven!“ Vykuleně se na mne podíval a prohlásil: „To se přece týká ženskéjch, tebe ne!“

(Lichotka? Urážka? Dodnes nevím, hahaha), takže od tehdy jsem byla „ Stoprocentním mužem“ a mohla všude dál. Nebyla jsem nikdy typem, vázajícím se na nějakou partu. Ráda jsem si dělala co jsem chtěla, což mi zůstalo dodnes.

V roce 60 jsme s kamarádkami Monikou, Jarkou-Rozárkou, Jarkou 2 (dnes Skapinka), Jiřinou a Alenou založily dívčí osadu „Amazonka“. Děvčata si ale brzo našla protějšky a Jiřina s Alenou osadu časem opustily, tak jsem většinou jezdila dál sama. Kam jsem chytla stopa , tam jsem jela, měla jsem všude spoustu kamarádů, a kde ne, tam jsem si je rychle udělala. Byla jsem jako doma na Brdech, na Sázavě, v Jižních Čechách, v okolí Chebu a Sokolova, na Jihlavsku i jinde. Sice mi v Brně často bylo vyčítáno, že se „tahám“ s „Cajzlama“, ale to mi bylo docela jedno. Nikdy jsem na řeči moc nedala... Každý víkend někde jinde, to bylo dle mého gusta.

Statisíce kilometrů stopem, republika provandrovaná i pěšky od Šumavy k Tatrám, resp. od Aše po Vihorlat (rodina mi předhazovala, že su jak ten dědeček – mlynářský krajánek – černá ovce rodiny. Alespoň vím, po kom jsem tu svou toulavou krev zdědila). Každé prázdniny dva měsíce velkého vandru, měsíc obyčejně v Čechách a druhý na Slovensku.

Zahraničí zůstávalo snem. 3x jsem sice (dle lejster STB) byla zadržena za ilegální pokus o přechod hranic (nepočítám-li přejetí „čáry“ na dřevěné trojkolce v mých 2,5 letech, ze Slavonic do Rakouska, kdy mě rakouští pohraničníci dovezli autem zpět, neb dratěné ohrady tam ještě nebyly). Údajně jsem se v šedesátých letech měla pokoušet odejít do Maďarska, Polska a Německa. Ale tehdy zadrželi kdekoho za nic. Nejdrsnější bylo, když mě se sestrou Zdenou a kamarády z pražské osady Samotáři odvedli v létě 1960 v Popradu z hospody za doprovodu 3 policajtů s vlčákem na výslech. Zmlátili nás, a sebrali nám usárny, všechny skautské lilky a vše, co připomínalo Ameriku. Nejvíce je rozzuřilo, když se mě ptali, jestli vím, co to znamená U.S. Já řekla, že asi Uhelné Sklady, neb mi tu tornu dal strýc, který tam pracoval. To padla ta první facka, ostatní jsem už nepočítala... až po čase jsme se dověděli, že týden předtím prý tam nějací Pražáci tu hospodu vymlátili a pak utekli do Polska, tak nás sejmuli místo nich... Od té doby jsem měla v kádrovém posudku, že jsem rozšiřovala Americký způsob života po Slovensku a chtěla se zúčastnit ilegálního potlachu v Hrabušicích...(ten tam ale rozehnali již rok předtím).

Jaro roku 68, vše se začalo uvolňovat, probírali jsme s kamarády ze Sokolova a Kladna, jaké by to bylo, jet kolem Evropy a vydělávat si na živobytí cestou či někam jet na práci. V létě jsme si naplánovali jet poprvé v životě k moři. 17.srpna jsme v sestavě - Bublina ze Sokolova, Šolim z Varů, Kilián z Mostu, já a kamarádi z Bratislavy - Donald a Satan vyrazili stopem na okružní cestu do Maďarska, Jugoslávie, Rumunska a Bulharska. Na Maďarských hranicích byly spousty vojáků; měli jsme divné pocity, ale prý tam měli cvičení.

21. srpen nás zastihl v Dubrovniku. Tam jsme se všichni domluvili že emigrujeme do Kanady, kde měl snad Šolim strýce. Losovalo se, s kým ten den pojedou stopem, aby se kluci neřádali, že se mnou mají lepší šanci. Ten den padl los na Kiliána, s kterým jsme se dostali až na Albánské hranice. Ostatní ale nepřijeli. Po odjezdu z Dubrovniku přišlo nařízení, že Češi mají zůstat kde jsou, a že za kemp nemusí platit. Chvilí jsme kotvili u rodiny v Černé Hoře, jež nám nabídla pobyt tak dlouho, jak nás budou okupovat Rusové. Za pohnutých okolností jsme se ale záhy vydali zpět na Sever. V Zagrebu nasedl Kilián na vlak do vlasti, neb jeho pes by byl smutný, kdyby se nevrátil. Mne vzal český autobus do Vídně. Tam jsem se setkala s Bublínou, Donaldem a Satanem. Také se vraceli, neb maminky, dívky či psi by byli smutní (Bublínovi se pak podařilo emigrovat dodatečně). Přes cukání zajet do Brna, kde jsem měla v kredenci 200 šilinků na září do Vídně, jsem se rozhodla zůstat venku (čert vem peníze, ráno pojedou tam a v poledne můžou zavřít hranice).

Chodím po Vídni, vidím frontu a z ní na mne někdo volá : „Ahoj Lilko!“ On to Béd'a z Ostrova se Šolimem a Helenou. Na co tady čekáte? „Na Švýcarské vízum!“ Říkám si, vidět Alpy není k zahazení, Švýcarsko je ráj, odtud jistě nikdo nebude chtít jet dál do Kanady a

třeba tam nebudu muset tak dlouho čekat jako ve Vídni. Stoupla jsem si tedy do fronty s nimi, ale to vízum v pase jsem obřečela. Byla jsem v kraťasech a bosa, neb boty mi někdo na stopu ukradl, a byla pěkná zima. V Armádě spásy mi dali staré boty pilky a krásný bílý podvazkový pás (punčochy nenosím, někomu ho věnuju). 4. září večer prvním transportem Červeného kříže směr Švýcarsko. Na horách už ležel sníh. Ráno jsme dorazili do Buchsu, kde jsme si v lágru mohli vybrat, kde budeme chtít bydlet. Vybrali jsme Arbon na Bodamském jezeře, odtamtud to bylo blízko do hor – pohoří Säntis. Abychom mohli zůstat pohromadě, vymysleli jsme si, že Béd'a s Helenou jsou manželé (což jedině souhlasilo), Šolim je Helenin brácha (oba byli černovlasí a kudrnatí) a já jeho snoubenka. Na jednu noc nám to přineslo společný pokoj. Další den si mne - jedinou svobodnou dívku - vzala do péče švýcarská rodina jménem Meyer.

V městečku to byl důvod ke klepům, neb já jsem se jmenovala Mayer a mnoho z nich podezřívalo jejich zesnulého tatínka (muzikant, malíř, zkrátka bohém), že měl něco bokem. Stará paní se mne ujala a stala se z ní moje švýcarská maminka. Bydlela se svou 34 letou dcerou Uršulou v krásné vile. Čas, co jsem u nich strávila byl prý nejpestřejším v jejich životě. Každou chvíli přišli nějací moji kamarádi, co se přijeli rozloučit před odletem do Ameriky, Kanady, Austrálie či někdo na cestě zpět do Čech. Za celý život prý neměli tolik návštěv. Jedna perlička z těch dob. V nějakém trampském časopise byla uveřejněna má adresa, na kterou mi začala psát spousta kamarádů. Pošťák si nejednou stěžoval, že tu není jen pro mne (rekord byl 48 dopisů za den). Zážitkem bylo, když mi asi po 3 měsících na cestě (dle razítka) došel pohled z Austrálie s adresou Lilka z Brna – Bodensee. Byla na něm razítka „adresát neznámý“ z Německa i Rakouska, ale ve Švýcarsku mě našli (mám ho jako unikum ještě schovaný).

25 Ven jsem jezdila dál dle schématu - zavřít oči, prst na mapu a kam ukázal, tam se jelo. S tím rozdílem, že nikde žádní kamarádi nečekali a já byla pořád sama.

Helena s Béd'ou moc o čundry se mnou nestáli od té doby, co jsem je na vánoce vytáhla na svůj camp v Toggenburgu - Myší chatu. Když jsme vycházeli ze Steinu radovali jsme se, jak krásně sněží a připadali si jako ve vysněné Kanadě. Naštěstí jsme se kvůli sněhu až nahoru nedostali a rozhodli se přespát v jedné velké chatě dole s tím, že ráno půjdem dál. Do rána jsme zapadali sněhem. Málem jsme tam tehdy zůstali navždy, neb ho napadlo asi 4 metry a 4 kilometrovou cestu zpět jsme šli - s prkýnky na topení, připevněnými drátem k nohám, místy až po krk ve sněhu - 8 hodin. Mysleli si asi že su bláznivá a jistě nebyli daleko od pravdy. Tehdy jsem hodně riskovala, na životě mi nezáleželo, kdo by pro mě plakal ?

A tak jsem každý víkend trávila v jiné části Alp.

Na velikonoce 69 jsme s Béd'ou a Helenou naplánovali první jarní slezINU, přijeli tam tehdy snad Sokolováci, snad Bandaska (dnes z Denveru), Petr, Erich s dívkou a Tom z Popojedem (dnes z Austrálie). Pozvánku mám schovanou v archivu. Vše už bylo veselejší. Kamarádi venku přibývali a často jsem jezdila směrem Mnichov na společné weekendy s kamarády ze sokolovské Modré Kotvy, později také směr Frankfurt, kde byli Zoltán, Jirka z Teplických Howgh, Cigánský Baron (dnes Baron von Colorado) a Long, i jinam.

Z Kanady veselé dopisy nepřicházely. Kamarad King (doktor z Karlových Varů) si pořád stěžoval, jak je to tam těžké; odjezd za moře jsem odkládala a nakonec zůstala ve Švýcarsku, kde jsem si vydělávala slušné peníze, které mi umožnily dva až tři roky dělat a šetřit a pak dva, tři měsíce cestovat. Najít novou a ještě lépe placenou práci do týdne po příjezdu zpět tehdy pro mne nebyl problém. Procestovala jsem tak půl světa.

Časy se bohužel mění. „Člověk si zvykne i na šibenici“ se stalo mým heslem, žiju sice ve Švýcarsku, ale doma jsem všude, kde je mi dobře, ať už v Evropě, nebo v Americe.

Ted' su ráda, že nebydlím za mořem, a mám to blízko do Čech, někdy mám dojem, že jsem snad ani nikdy neodešla. I ve Švýcarsku se časem utvořilo pár trampských part. V Bernu, kde byl Bidlo, Koule a Bogan, V Basileji zase Zkumavka (syn legendárního Barmana), Macek,

Míra Mandolína, Mirda i jiní. V Zurichu to začalo žít hlavně po příchodu kamaráda Bobra z Plzně, který se později stal šerifem osady Zurich. V Oltenu byla další významná osobnost, kamarád Mex z Ústecké Stovky. Ten tady začal tradici malých ohňů. Bohužel nás předčasně opustil v roce 1990. Potluchy dodnes pořádají ty tři hlavní party na střídačku. V Bülachu, kde já již asi 30 let bydlím, vzniklo tradiční Vítání jara, které pořádá dodnes kamarád Aifl z Děčína. Protože orkán Lothar zrušil na Vánoce 1999 nejenom tu chatu, kde se to konávalo, ale i les kolem, Vítání Jara se přestěhovalo nad Sihlsee v kantonu Schwyz.

Jelikož jsem se v roce 75 dostala do party ne vyložených trampů, ale spíš horolezců, vodáků, v zimě běžkařů a lyžařů, trochu jsem jezdění vyloženě na čundr omezila. Jezdili jsme sice dál každý víkend, ale přece trochu jiným stylem. Každoročně jsem sice absolvovala pár potlachů i jiných čundrů, ale začala jsem se zajímat hlavně o muziku – tedy lépe řečeno o bluegrass, a všechno bylo již trochu jiné.

Několikrát jsem také navštívila své staré kamarády z mládí v Americe a Kanadě, zúčastnila se dvou potlachů v Coloradu 1975 a 1976 a prvního celosvětového potlachu na Yukonu v 1978. Chystala jsem se sice i do Austrálie, ale místo toho jsem otěhotněla, provdala se a v době kdy probíhal potlach v roce 83 se mi narodil první syn David. Za dva roky nato další Peter. Dala jsem si tedy s cestováním za moře na pár let pohov. Ven jsme jezdili i s dětmi každý víkend dál s tou vodácko-horolezecko-běžkařskou partou. Čím dál tím řídkěji jsem vyrážela i na správný čundr či potlach.

Pochopitelně i s dětmi jsem se vydala na celosvěták ve Švýcarsku v roce 1988. Manžel mé trampské kamarády nijak zvlášť neprožíval, on sám byl extrémní sportovec, létal na rogalu, surfoval, jezdil na extrémní divokou vodu a horolezecké expedice. Já se v té době čím dál, tím víc věnovala bluegrassu.

V roce 1987 jsem se poprvé vydala na 10 dní do Česka, neb mi těžce onemocněla matka a chtěla mě a mé děti ještě naposled vidět, tak jsem si to všechno musela s děsnými komplikacemi vyřídít na úřadech, ale nemrzelo mě to. Přijela jsem do Brna a zdálo se mi, že jsem snad ani nikdy neodešla. Kamarádů jsem zase měla jako dřív. Také jsem se tam seznámila s Brněnskou kapelou Poutníci a rok po tom s nimi začala intenzivně kamarádit. Můj život se pak ještě víc přiklonil k muzice, ale pokaždé, když jsem jela do Čech, jsem nezapomněla jet se svými starými kamarády na tramp a navštívit pár trampských slezin, kterých je v Brně víc než dost.

Když děcka trochu povyrostla, začala jsem každoročně jezdit do Ameriky na bluegrassovou konferenci mezinárodní bluegrassové asociace IBMA.

Americké trampské kamarády jsem viděla po letech v roce 2005, když jsem z Nashville jela navštívit Faráře a Fífu do Texasu. Vzali mne na jejich podzimní slezinu, kde byli kamarádi z celé Ameriky i Kanady. To bylo vzpomínání! Rok na to jsem se vydala opět do Texasu, tentokrát na další celosvěták. Protože jsem slíbila starému kamarádovi ještě z dob plzeňské osady Bum Bej Danovi z Calgary, že je také někdy v Západní Kanadě navštívím, a věděla jsem již o jeho nemoci, vydala jsem se tam z Nashville ještě v roce 2007. Fony s Pavlou z Vancouveru mě vzali na jejich chatu na Baker ve státě Washington. Blízko tam měl chatu i Dan, kterému tam začali říkat Dudlík. Ztrávila jsem tam s nimi všemi nádherný víkend, Dan ještě první večer hrál na kytaru a byl veselý, druhý už jen ležel. Záhy po mém návratu do Švýcar mi přišla smutná zpráva....

Čím dál, tím víc jsem jezdila ven s brněnskými kamarády. Mí synové mezitím dospěli a již mě nepotřebují, tak jsem v Česku o to častěji a dělím svůj čas stejným dílem mezi tramping a bluegrass. V srpnu roku 2008 jsem se zúčastnila další velké emigranstké akce - „vandru do šedesátých let“, kdy naše parta trampů emigrantů (a po těch letech i přidruženého lidu) se pod vedením Šolima a Paddyho vydala po stopách starých kempů. To bylo vzpomínek, hlavně pro mne, neb tam všude jsem opravdu v mládí jezdila. Taky jsem o tom někde psala...

Vloni jsem se vydala na zatím poslední celosvětový potlach, tentokrát do Západní Kanady. Kdo ví, kolik těch starých kamarádů ještě vůbec někdy uvidím... Ale o tom jsem už toho napsala dost. Mé články o trampingu vycházely a vycházejí v časopisech, jako brněnský Tulák Brno (šedesátá léta), australský Kamarád, kanadská Stopa, Baronův colorádský Domov Trampů, Pekelníkův slovenský Trampnet.sk, Puchejř, Oslavské boudy, a již asi rok jsem v redakci www.musicopen.cz, kde je šéfredaktorem můj starý kamarád Nuf. Jinak píšu ještě do spousty jiných - hlavně hudebních časopisů po celém světě. To už hlavně o bluegrassu, který se stal mou největší láskou...

Ahoj Lilka 7.2.2012

Pedro (Petr Vodrážka) – Francie (Itálie)

narozen v roce 1947 v Praze, syn akademického malíře Josefa Vodrážky.

Začal vyrážet z Prahy někdy ve věku 10-12 let - nejdříve se skupinou kluků proti proudu Botiče do oblasti dnešní Hostivařské přehrady.

Vedl tlupu, říkající si Skaláci - podle skalek v Grébovce (Havlíčkovy sady), kde se normálně scházeli, pátrající po dobrodružství, které se jim tak nějak vyhýbalo v normálním všedním životě.

Zásluhou zakázaných spisovatelů jako byli Foglar, May a Seton, se snažil objevovat nové neznámo a zde se poprvé napojuje na lidi podobného charakteru.

Po objevení možnosti výjezdu vlakem z Vršovického nádraží objevuje Strančice, Sedlčany, Hlásku, Chocerady a hlavně povodí Sázavy.

V roce 1963 zakládá na Zlatém dně na Brdech osadu Lesní hoši ve složení: Pedro, Potápka, Platon a Dany. V roce 1964 je osada přejmenována na TOP Lesáci, protože - jak Pedro přiznává, je těžké se nazývat Lesními hochy, když máš v osadě ženské.

Přistupuje Pedrova sestra Dája (14 let) a sestra Danyho Pip (11 let).

Osada jezdí hlavně na horní Sázavu a na Brdy, sleziny se drží nejdříve v hospodě u Záveských v Nuslích a později ve Vršovcích v hospodě u Vlasty.

Se střídavým štěstím se osada zvětšuje nebo zmenšuje, podle toho - jak osadníci přistupují nebo odcházejí (Vlčák, Miky, Levák, Beďar, Jezevec, Jana, Stydlín, Rudi, Klain, Eva a Cyrano).

Ze spřátelených osad, se kterými bylo pořádáno mnoho čundrů, je nutné se zmínit o TOP Černá kočka, Roglygo, Havraní údolí, Otroci vzpomínek, Nebeští jezdci, Černý jestřáb a Vysoká zvěř.

V roce 1965 byl zapálen první potlachový oheň v Kosově hoře u Sedlčan. Další potlachy jsou pak pořádány na Lavinách na Plešivci.

V říjnu roku 1968 utíkají z vojny dva plně ozbrojení vojáci na vojenském motocyklu a je po nich vyhlášeno celonárodní pátrání.

Jeden z nich - Pedrův kamarád se napojil na trampskou komunitu a tak byli oba převzati do trampské péče. Po dvou měsících skrývání je Pedro coby zaměstnanec Aerolinií naložil na Ruzyňském letišti do zavazadlového prostoru anglického Tridantu, který je pak po hodině a půl letu vyklopil v Londýně.

V Čechách se pak situace těžce přiosťřila. Když STB zjistila z anglických novin co se stalo, výslechy začaly přibývat na síle.

Pedro byl zatčen a strávil tři měsíce ve vyšetřovací vazbě na Ruzyni. Od soudu pak odcházel s podmínkou dva roky na tři.

Během protestních akcí v roce 1969 byl opětovně zatčen a po vyšetřování na Bartolomějské a později na Ruzyni propuštěn k soudu z volné nohy. Tentokrát na víc už nečeká a opouští

Československou republiku podobně jako jeho kamarádi (v zavazadlovém prostoru mezi kufry).

Londýn, kam se shodou okolností dostal, se mu moc nezamlouval a tak po projetí Anglie, Skotska a Walesu se vydává na Evropský kontinent.

Objíždí několikrát Evropu, aby se nakonec rozhoupal a vyrazil na svou nejdelší cestu přes Asii do Austrálie.

Nemaje pasu ani finančních prostředků, postupoval pomalu, až se mu po šesti měsících povedlo na falešný pas dorazit do Darwinu v Austrálii.

Objel Austrálii, pracoval coby kuchař v poušti, dostal se do míst, kam se žádný Čech ještě nepodíval, aby se pak s vydělanými penězi vydal na zpáteční cestu do Evropy.

Do Anglie dorazil v roce 1975, aby pak hned - rok na to vyrazil do Alp najít nějakou usedlost, kam by se mohl vracet ze svých toulek.

V roce 1976 dorazil do italského Friuli zároveň se silným zemětřesením, které za sebou zanechalo 1500 mrtvých, a zde objevil v Patoku horský dům s překrásným výhledem.

Od té doby trávil vždy 6 měsíců v létě v Itálii a zbytek roku na práci, ať už v Anglii, Holandsku, Německu anebo Francii.

V roce 1979 je pořádán první Potlach v Patoku, na který se sjíždějí lidé, které Pedro potkal na svých cestách.

V roce 1981 se k němu přidává Françoise se kterou v roce 1986 zakládá rodinu a jejíž zásluhou získává francouzskou národnost a poprvé v životě se stává majitelem pasu.

Po narození syna Nikoly rodina nezměnila nic na svém životním stylu a tráví 6 měsíců v Paříži a 6 měsíců v Itálii. Ani narození druhého dítěte Fiony nemění nic na věci a až teprve školní docházka mění celý životní styl.

Do Itálie se teď jezdí jen na dva měsíce v roce, ale i nyní potluchy v Patoku pokračují.

Objevují se zde rozličné charaktery všech možných národností a Patoko hlaholí všemi možnými jazyky, které dodávají tomuto místu na exotice a romantice.

Pedro mluví anglicky, francouzsky a italsky ale dodává, že se stále cítí nejlépe v češtině.

S Françoise je možné se domluvit v češtině v kteréžto řeči s Pedrem zpívá a hraje na kytaru ale je nutné si uvědomit, že jejím prvním jazykem je francouština.

Také obě děti mluví několika jazyky, a tak máte-li potřebu něco přeložit stačí se optat.

Co dál ale psát, nacpat 50 let života do několika řádek je skoro nemožné, a tak nezbyvá, než se spokojit s málem, nebo navštívit rodinu Vodrážků v jejich malém ráji a doufat, že po vypití nějaké té skleničky se Pedro rozkecá a vytáhne ze své paměti nějakou perličku ze svého života.

Ahoj

Pedro

A co na závěr ?

Žádná pompa či vzletné klišé se nekoná, optimismus ale nalévá výrok trampa – kamaráda, kterého jsem nechal dokončenou „osmičku“ příběhů premiérově přečíst:

„Ty vole, jakejpak podklad, nebo prameny pro dějepisce, dyť tohle samotný jsou dějiny jako bejk, a nejen exilový!“

Jak říkáme my, latiníci.....no coment.

Nad Zlatou řekou k 1. Máji Léta Páně 2012

Zdeněk Prad'our N.

P.S. „Ni zisk – ni slávu“ – „made in sympatie k trampingu“ – k volnému nakládání ! (9512a)